

JAARBERICHT 2022

GRUOI KANSEN

€ 14,5 miljoen voor 316 betekenisvolle projecten

dioraphte

GROEIKANSEN

€ 14,5 miljoen voor

316

betekenisvolle projecten

Inhoud

Groeikansen
6

Over Dioraphte
10

Overzicht
bestedingen in 2022
14

Organisatie en
governance
98

Sociale
initiatieven in
Nederland
20

Podiumkunsten
36

Wetenschap &
Onderzoek
52

Cultureel erfgoed
66

Sociale
initiatieven in
Afrika
82

Bijlagen

Bestuur 110

Operationeel team 113

Externe adviseurs 115

Overzicht projectpartners 118

‘Als ál onze projecten slagen, doen we iets niet goed’

Ieder jaar stelt Dioraphte-voorzitter Arnold Croiset van Uchelen die ene vraag aan zijn bestuur. Zijn er wel voldoende projecten mislukt? Die vraag heeft alles te maken met de rol die Dioraphte als fonds vervult. ‘Als ál onze projecten slagen, hebben we te weinig risico genomen.’

Arnold Croiset van Uchelen, voorzitter

Het is al een tijdje gaande, constateert Croiset van Uchelen. De trend dat alles wat gedaan moet worden in de samenleving liefst moet passen in beleidsregels, toetsingskaders, protocollen. Deze ontwikkeling raakt ook het werk van fondsen. ‘In toenemende mate leggen fondsen verantwoording af over hun beleidskeuzes, hun impact en successen. Dat is ook nuttig en belangrijk’, stelt de bestuursvoorzitter. ‘Maar daarmee beperken we ook de ruimte waarin spontaan nieuwe ideeën kunnen ontstaan en groeien.’

Gewoon proberen

Croiset van Uchelen is in het dagelijks leven advocaat. Hij is niet anders gewend dan met met risico’s en kansen bezig te zijn. Sommige projecten zullen misschien mislukken, maar er zijn er ook altijd een paar die het verschil gaan maken. Omdat ze de kiem leggen voor iets bijzonders en waardevols. Daarom zijn er in de samenleving fondsen nodig die zich wat minder aantrekken van alle inkaderingen. Fondsen die denken: laten we het gewoon proberen. Die durven kiezen voor ideeën die niet in een hokje passen. En voor aanvragers met weinig vlieguren – en die daardoor wellicht iets minder garantie op succes kunnen beloven.

Vrijheid om te kiezen

Dioraphte kan zo’n fonds zijn. Het is een privaat fonds en heeft alle vrijheid om zelf keuzes te maken. Dat gebeurt met hulp van vier externe adviseurs die veel kennis en een groot netwerk hebben, én een goede intuïtie. ‘We maken ruimte voor pionieren – iets wat een samenleving nou eenmaal nodig heeft. Maar we pakken ook projecten op waar anderen minder hard voor lopen omdat de resultaten lang op zich laten wachten. Dat kunnen projecten zijn waar je als fonds misschien niet zo mee kunt *shinen*. Al dat soort initiatieven vinden wij juist interessant. En ja, daarnaast doen we – net als andere maatschappelijke fondsen – ook de *usual suspects*. Natuurlijk, omdat dat óók nodig is.’

Snel reageren

En er was veel nodig in 2022. Veel maatschappelijke gebeurtenissen volgden elkaar op en raakten met elkaar vervlochten. Zoals de oorlog in Oekraïne. De vluchtelingenstroom die daardoor een nóg grotere uitdaging werd. De stijgende inflatie. Het groeiend aantal mensen die in de problemen raken door de torenhoge energieprijzen en dure boodschappen. ‘We zijn flexibel, waardoor we snel geld beschikbaar kunnen stellen voor initiatieven die kunnen helpen. Ook als het ingewikkeld is. Neem bijvoorbeeld de hulp aan mensen die zonder verblijfsvergunning hier zijn. Soms kun je niet wachten tot het een overheid lukt om te reageren. Het ligt ook politiek gevoelig omdat sommigen uiteindelijk toch het land weer uit moeten. Maar we zien deze mensen in de ellende komen en dan ondergronds gaan. Dat is niet alleen verschrikkelijk voor hen, maar ook voor onze samenleving is het enorm schadelijk als we deze mensen aan hun lot overlaten. Steeds kijken wij als fonds: wat zien we gebeuren, wat is nodig, wat is het verstandigst om te doen, los van politieke agenda’s?’

Nieuw klein team

2022 was ook een jaar waarin binnen het fonds zelf het een en ander veranderde. Henk van Stokkom, die al vanaf 1995 vanuit zijn bureau het fonds operationeel leidde, deed een stap terug. Croiset van Uchelen: ‘We zijn hem ongelooflijk veel dank verschuldigd. Henk is een man met een enorme intuïtie, die al snel bij ideeën kon inschatten: dit wordt wat of dit wordt niks. Een onafhankelijk denker. Hij heeft ook voor de goede-doelensector enorm veel betekend. Dat is in 2022 beloond met de oeuvre-prijs van De Dikke Blauwe.’ Voor het eerst in het bestaan van Dioraphte is er nu een klein team in dienst. Met aan boord: Jasmijn Melse (operationeel directeur), Fiona Buruma (financiën) en Patricia Alting (secretariaat).

Bestuurswisseling

Ook in het bestuur was er een wisseling van de wacht. In 2022 nam het bestuur afscheid van Jacqueline Detiger; haar termijn zat erop. Croiset van Uchelen: ‘Haar toewijding was enorm. Jacqueline kent de fondsenwereld van binnenuit. Ze wist altijd te wijzen op kansen en valkuilen die zich konden voordoen. Gelukkig is er een sterke opvolger gevonden: Phil Compennolle. Ook zij komt uit de fondsenwereld.’ De komende twee jaar zullen er meer bestuurswisselingen volgen vanwege de maximale zittingstermijn. Er is een rooster van aftreden gemaakt en er wordt zorgvuldig gekeken naar de opvolging en overdracht, aldus de voorzitter.

Uitspraak van het hof

Hoewel het Dioraphte op geen enkele manier meer raakt, is het belangrijk te vermelden wat de uitkomst is van de strafzaak rond twee voormalige bestuursleden van Dioraphte. In 2013 werden zij wegens fraude uit hun functie gezet en daarna strafrechtelijk veroordeeld. Croiset van Uchelen: ‘Dit jaar heeft het hof in hoger beroep de uitspraak bekrachtigd. Deze nare episode ligt al ver achter ons. Het kantoor van waaruit de toenmalige bestuursvoorzitter werkte, heeft de schade destijds volledig aan Dioraphte vergoed.’

€ 14,5 miljoen beschikbaar

2022 was geen goed jaar op de beurs. Voor Dioraphte bleven de verliezen gelukkig beperkt. Croiset van Uchelen: ‘Ons beleggingsbeleid bleek een goede keuze. In plaats van de klassieke verdeling over obligaties en aandelen, beleggen we al langer buiten de aandelenbeurs om in niet-beursgenoteerde fondsen zoals private equity. Zo beschermen we ons tegen de fluctuaties op de beurs.’ Het tegenvallende beursjaar doet Dioraphte geenszins besluiten om het donatiebudget te verlagen. Ook in 2023 stelt het € 14,5 miljoen beschikbaar.

Meer aandacht voor jeugd

Veel gaat er in 2023 niet veranderen in het beleid van Dioraphte. ‘We blijven betekenisvolle ideeën en initiatieven tot groei brengen. Wel gaan we meer focus leggen op de jeugd. We zien dat veel jongeren het enorm moeilijk hebben gehad in de coronatijd. Elke euro die we in hun groei en ontwikkeling steken, is het meer dan waard.’ Ook blijft Dioraphte nadrukkelijk oog houden voor eigenzinnige ideeën. En of er daarbij voldoende mislukt. ‘Want als alles goed is gegaan, hebben we misschien toch onvoldoende risico genomen om tot iets bijzonders te komen.’

Over Dioraphte

Over Dioraphte

Dioraphte is een van de grotere particuliere vermogensfondsen in Nederland. Ons jaarlijks bestedingsbudget bedraagt € 14,5 miljoen. Daarmee helpen we initiatieven op weg die in het leven van mensen betekenisvol zijn. Dat doen we door vooral initiatieven te financieren die doorgaans lastiger aan geld komen. Grote én kleine. Want elk idee van maatschappelijke waarde, verdient in de samenleving een kans.

Waar

Nederland en Afrika (Ethiopië, Kenia, Malawi en Oeganda, en een enkel project in Zuid-Soedan).

Werkterreinen

- Sociale initiatieven in Nederland
- Podiumkunsten
- Wetenschap & Onderzoek
- Cultureel erfgoed
- Sociale initiatieven in Afrika

Voor wie

Het fonds verleent financiële steun aan maatschappelijke organisaties in Nederland en Afrika.

Voor wat

De gift kan bedoeld zijn voor een project, maar ook voor financiering van de organisatie (exploitatiefinanciering). De projecten kunnen een looptijd hebben van meerdere jaren. De toekenning daarvoor vindt in principe jaarlijks plaats.

Budget

Dioraphte streeft ernaar om jaarlijks circa € 14,5 miljoen te doneren. Daarvan gaat circa 70% naar initiatieven in Nederland en 30% naar initiatieven in Afrika.

Typisch Dioraphte

- Een klein en slagvaardig team met een actief bestuur, waardoor zoveel mogelijk geld ten goede komt aan de projecten.
- Open voor nieuwe oplossingen, voor prille ideeën en voor onderwerpen die risicobereidheid vragen.
- Bereid om langdurig te investeren in initiatieven die nu eenmaal een lange adem vergen.

Ons verhaal

Twee vrouwen, ze kenden elkaar niet. Allebei hadden zij de beschikking over een groot vermogen. Beiden hadden geen kinderen. De vrouwen bedachten dat ze met dat vermogen iets moois wilden toevoegen in de samenleving, ook na hun overlijden. Belangeloos en zonder met naam genoemd te worden. In overleg met hun financieel adviseur, kwamen ze tot de oprichting van verschillende kleine stichtingen: stichting Liberty, stichting Dijkverzwaring, stichting Dioraphte en stichting Continuendo MusartE Foundation.

In 2015 fuseerden de stichtingen met elkaar tot wat nu Dioraphte heet. Het is een anagram van Aphrodite, godin van de liefde. Dioraphte is sindsdien een van de grotere vermogensfondsen in Nederland. Een fonds ook met een opvallend brede focus, om zo recht te doen aan de interesses en wensen van de vrouwen. Zo hadden de vrouwen veel compassie met mensen die op achterstand stonden in het leven. Ze wilden niet alleen dat grote projecten een kans kregen, maar juist ook de kleine. Ook mochten de initiatieven best wat tegendraads zijn en vernieuwend. In die geest werken wij – tot op de dag van vandaag.

Overzicht bestedingen in 2022

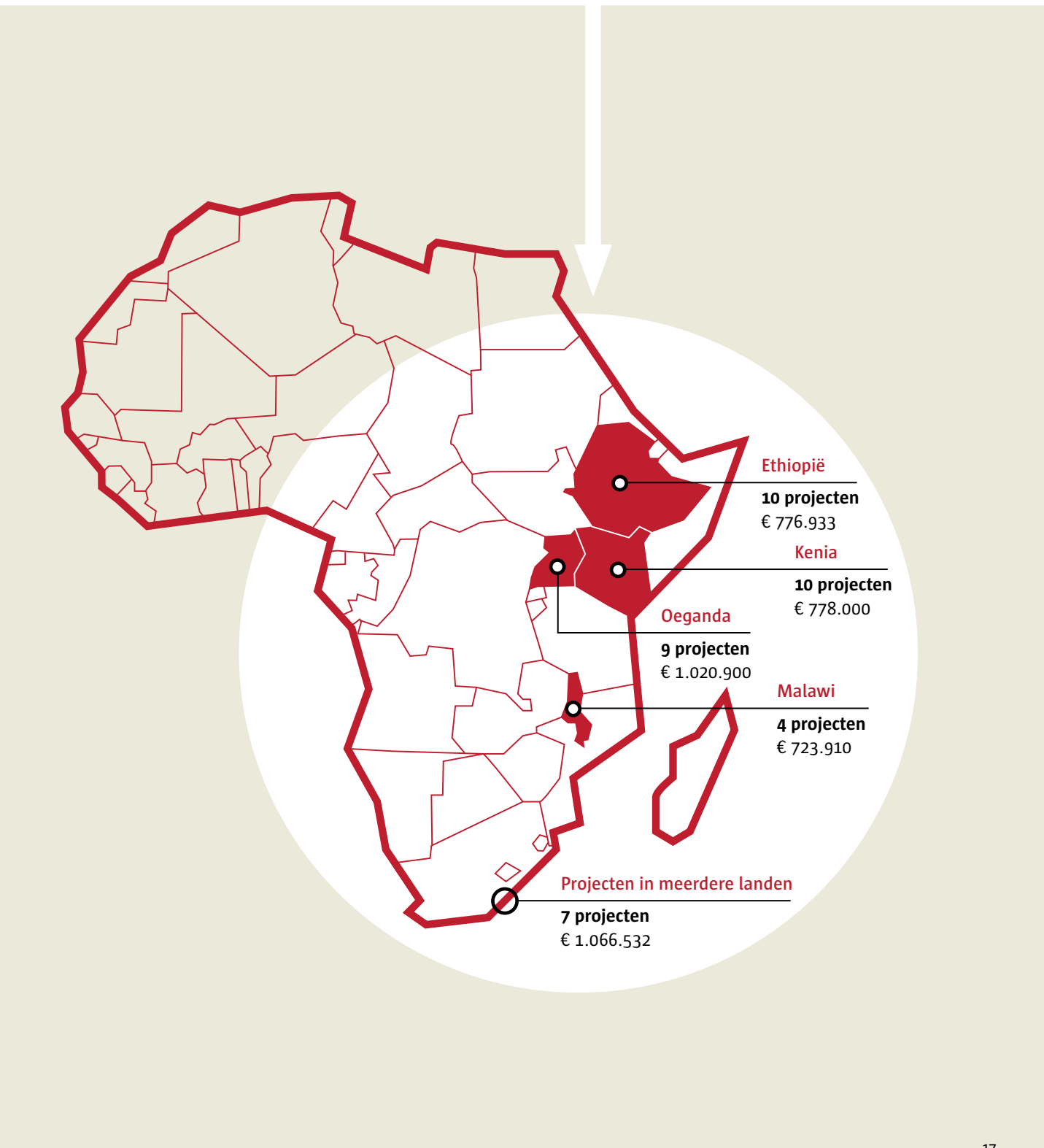
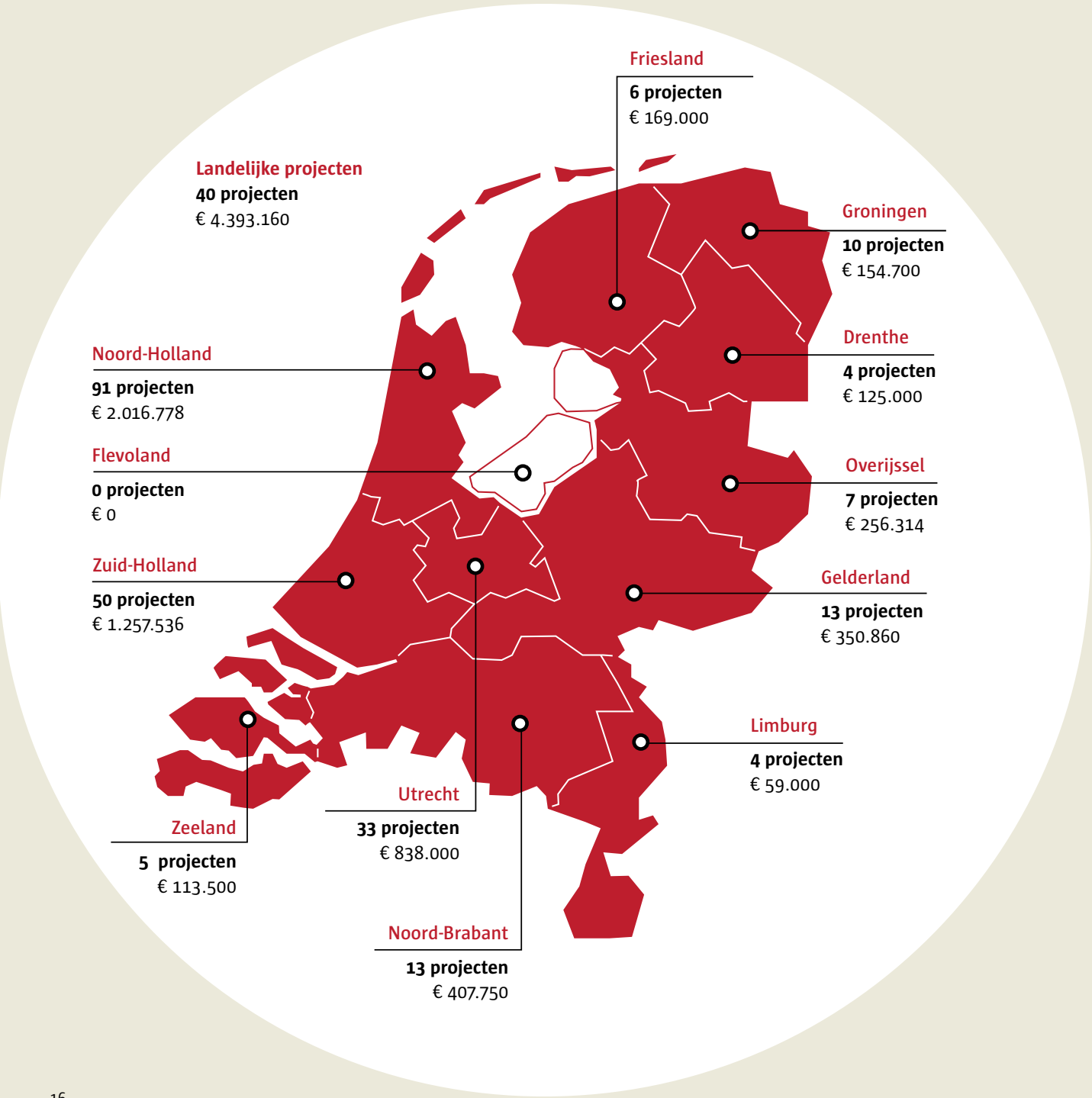
€ 14,5 miljoen voor 316 projecten

In 2022 kende Dioraphte in totaal € 14,5 miljoen toe aan 316 initiatieven. Dat is in lijn met 2021. Een aantal projecten kon wegens onvoorziene omstandigheden niet – of niet geheel – van start gaan. Daardoor is 1,3% van het budget onbesteed gebleven.

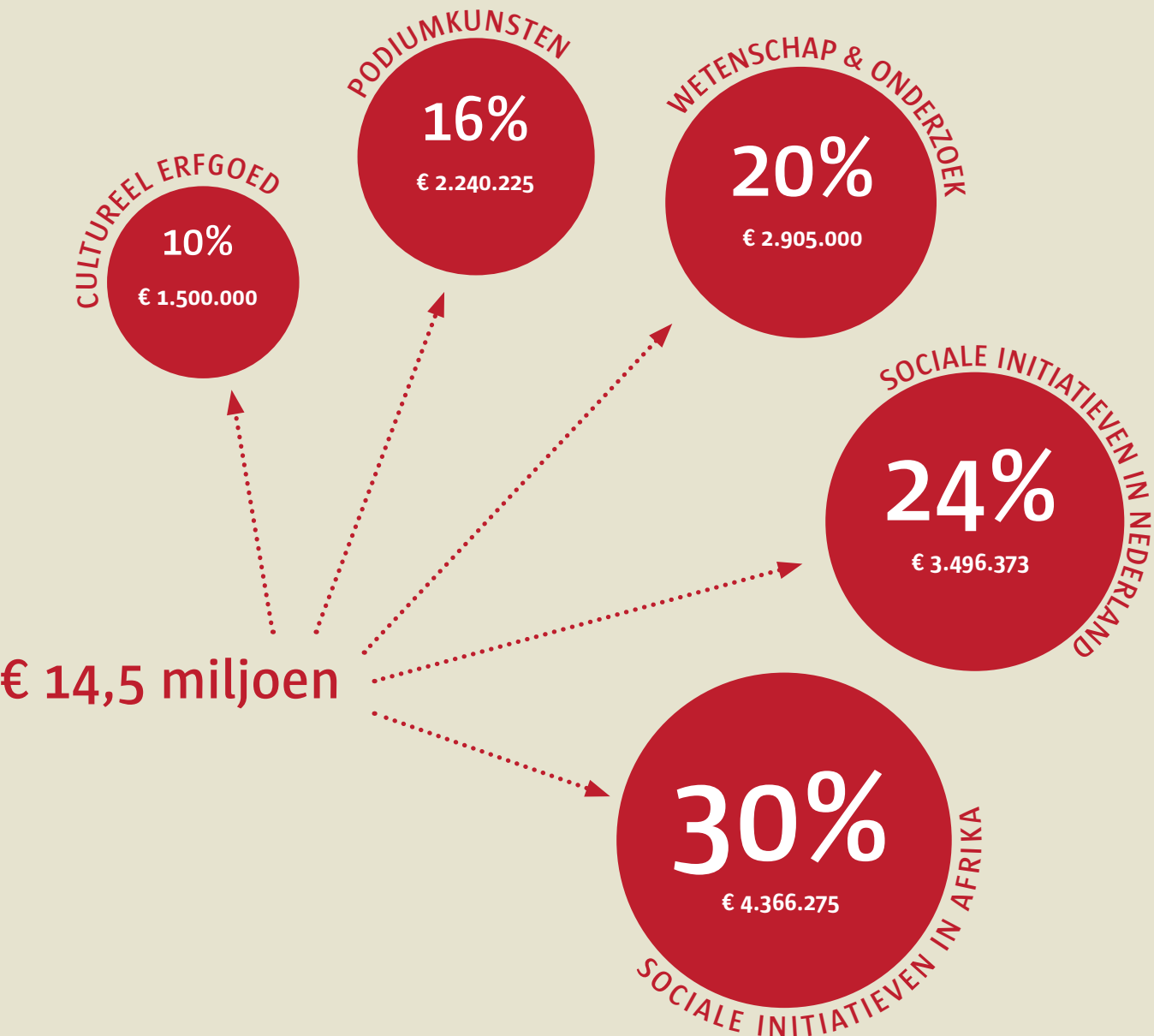
Niet alle nu lopende of gestarte projecten hebben hun eerste toekenning in 2022 ontvangen. Vaak hebben projecten een looptijd van meerdere jaren. Dioraphte gaat namelijk het liefst partnerschappen aan voor een langere termijn. Dat doen we door meerdere jaren opnieuw geld toe te kennen. In 2022 ging het om 64% van de aanvragers. 36% van de organisaties was nieuw voor ons en kreeg voor het eerst een donatie.

De totale organisatiekosten in 2022, inclusief projectadvies, bedroegen 7% van de totale lasten. In 2021 was dit 8%.

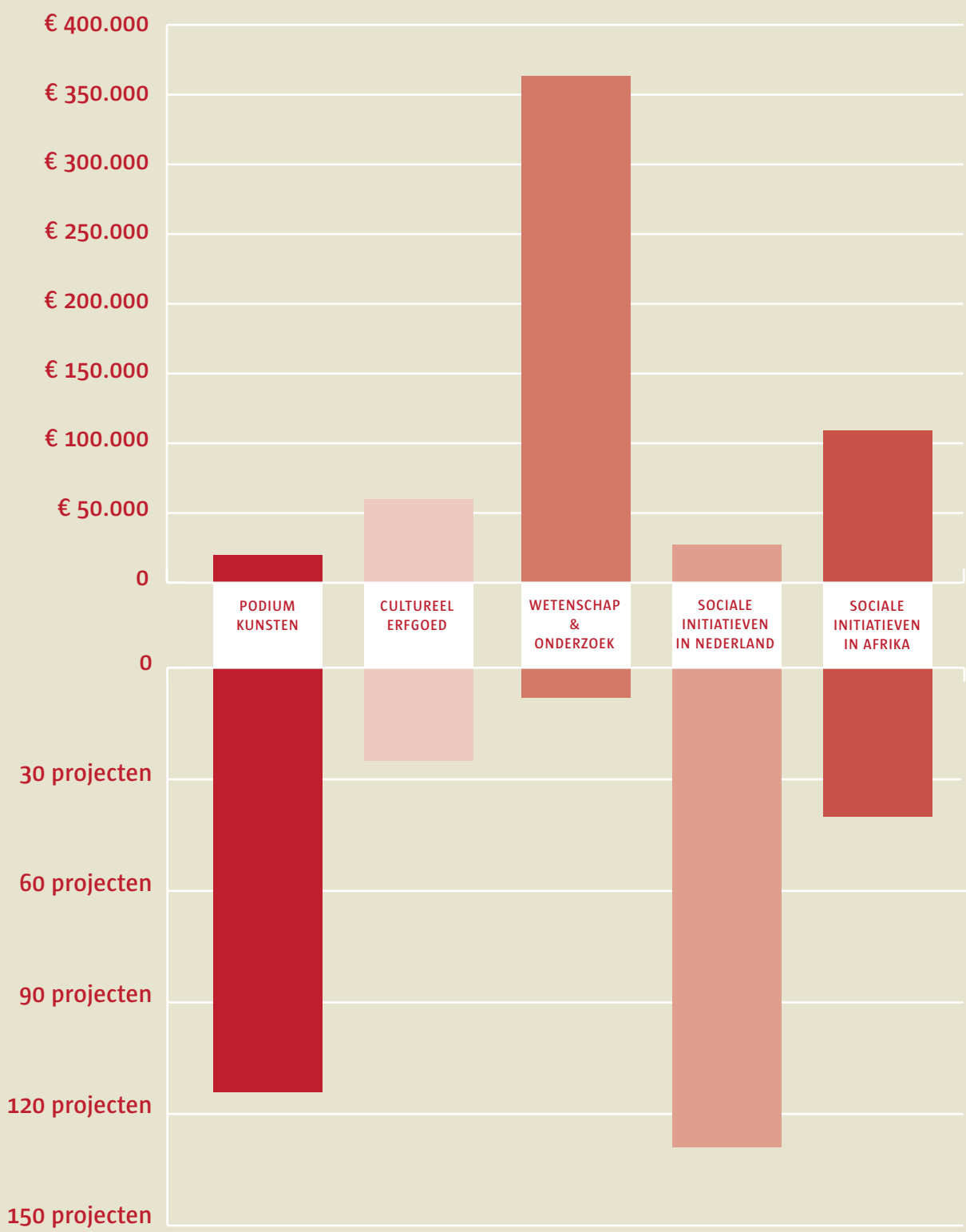
Geografische spreiding 70% € 14,5 miljoen 30%

Spreiding over onze werkgebieden

Aantal gehonoreerde projecten en gemiddelde toekenning

Sociale initiatieven in Nederland

€ 3,5 miljoen | 129 toekenningen

WAT DOET DIORAPHTE?

We ondersteunen initiatieven in de samenleving die zich inzetten voor een menswaardig bestaan en het vergroten van veerkracht. Daarbij gaat het ons om mensen die leven in armoede, mensen met een chronische ziekte of handicap, ouderen, mensen op de vlucht en anderen in kwetsbare situaties.

Snel beslissen en koplopers steunen

Mustapha Charifi, adviseur Sociale initiatieven in Nederland:

‘Het armoedevraagstuk, de energiecrisis, de woningnood; er komt veel op de samenleving af. Dioraphte ondersteunt projecten die van betekenis zijn in het leven van mensen. Dat we snel kunnen schakelen, is enorm fijn. Want vaak hebben politiek en overheid langere tijd nodig om structureel iets te regelen. Bijvoorbeeld voor de opvang van vluchtelingen. Er valt dan een gat. Wij kijken direct: waar kunnen we wat toevoegen? We nemen dan snel een beslissing over geld dat helpt.

Zo vallen veel nieuwkomers sinds de Wet inburgering buiten de boot. Nadat de inburgering geprivatiseerd was, is de gemeente sinds 1 januari 2022 weer verantwoordelijk voor hun begeleiding. Door die wijziging vallen ineens nieuwkomers van voor dat tijdstip buiten de wet. Organisaties die deze mensen willen helpen, kloppen tevergeefs bij gemeenten aan voor geld. Wij hebben besloten die organisaties te steunen. Zij helpen niet alleen direct. Als koplopers laten ze ook de gemeenten zien wat het oplevert als je in goede begeleiding investeert.

Ook helpen we veelbelovende sociale initiatieven die net niet voldoen aan criteria van andere fondsen. Er zijn bijvoorbeeld mensen die een stichting oprichten om een maatschappelijk probleem aan te pakken. Maar die stichting kan nog niks laten zien, zoals prestaties of een jaarrekening. Vaak is dat een voorwaarde voor financiering. Dioraphte kijkt vooral naar het idee. Geloven we erin? Dan financieren we het. Anders zouden veelbelovende initiatieven nauwelijks een kans krijgen. Bovendien: als wij instappen, is de kans groot dat andere fondsen dat ook doen.

Ik ben er trots op dat we ons inzetten voor organisaties die opkomen voor mensen waar de samenleving snel van wegstapt. Wij kijken altijd vanuit een humaan perspectief. Als samenleving hebben we de plicht ons om elkaar te bekommeren. Er speelt zo veel, natuurlijk kunnen we als fonds niet alles ondersteunen. Misschien is wat we doen soms een druppel op de gloeiende plaat. Maar je zal maar net onder die druppel staan.’

Hoe een eenmansactie honderden vrouwen uit de prostitutie haalt

Frits Rouvoet heeft van alles verkocht: boeken, televisies, wasmachines. Tot hij zich 18 jaar geleden het lot aantrok van vrouwen die misbruikt zijn. Van het een kwam het ander. Sindsdien weet zijn stichting Bright Fame vrouwen uit de prostitutie te krijgen – én te houden.

In de winkel waar hij werkte, raakte Rouvoet in gesprek met vrouwen die ongewild in de prostitutie zaten. Hun lot raakte hem diep. 'Ik heb zelf ooit enorm in de problemen gezeten. Je weet ergens wel dat je niet goed bezig bent. Je schaamt je voor wat je doet, je houdt de schijn op. En je zakt steeds dieper weg in de problemen. Bij veel vrouwen in de prostitutie zie ik diezelfde eenzaamheid. Hun familie weet van niks. Ze zijn door een omstandigheid in de prostitutie beland, zoals geldgebrek, een loverboy of psychische kwetsbaarheid. En komen daar zonder hulp niet uit.'

Van mens tot mens

Samen met zijn schoonzus komt Rouvoet in beweging. Hij laat zich veelvuldig zien op de Amsterdamse Wallen. Legt contact. Praat. Wint stap voor stap het vertrouwen van de

vrouwen achter de ramen. Doet een bakje koffie met ze aan de overkant. Gewoon van mens tot mens, vertelt hij. Rouvoet krijgt wat giften toegestopt van familie en vrienden om ze te helpen. En gaandeweg groeit het initiatief uit tot wat nu Bright Fame heet. Inmiddels beschikt de stichting over een eigen kantoortje. Er zijn 25 vrijwilligers en een paar vaste werknemers in dienst. Door het jaar heen zijn er met de sekswerkers 1.525 contactmomenten op straat en 1.605 op het kantoor. En honderd vrouwen die dat willen doorlopen een intensief traject om uit de prostitutie te stappen.

Dromen helpen ontdekken

De stichting doet van alles om hun situatie te doorbreken. Zoals helpen zoeken naar betaalbare woonruimte, een baan of opleiding. Ze bijstaan met juridisch advies

Bright Fame helpt niet alleen vrouwen uit de prostitutie. Maar ook mannen en transgenders.

en het aanbieden van psychische hulp. Maar de stichting helpt bijvoorbeeld ook bij het aanvragen van een uitkering en om uit de schulden te komen. In de gezellige huiskamer van Bright Fame is iedereen welkom. Daarnaast krijgen de vrouwen trainingen waarin ze worden uitgedaagd om zichzelf beter te leren kennen en hun dromen te ontdekken.

Organisatie verstevigen

Sinds een aantal jaren krijgt Bright Fame steun van Dioraphte. Rouvoet: 'Met het geld kunnen we onze organisatie steviger ontwikkelen. Hoe kunnen we fondsen werven? Kan de stichting misschien samenwerken met ondernemers? Wat kunnen we doen om met onze communicatie meer zichtbaar te zijn? Ook zetten we het geld in om het team uit te breiden met beroepskrachten en vrijwilligers.'

Lastig geld te vinden

We boffen met die hulp, stelt Rouvoet. 'Want geld krijgen om je organisatie op te tuigen, is lastiger dan geld vinden voor een project. Bovendien zijn er fondsen die liever niet met onze doelgroep geassocieerd wil worden. De vrouwen hebben het stempel van 'slecht'. Ze zouden lui zijn en crimineel. Dat maatschappelijk beeld is heel triest. Want als je de vrouwen écht leert kennen, kom je een heel ander mens tegen.'

Bijdrage Dioraphte: € 25.000

Bezoek de website van
[Bright Fame](https://www.brightfame.nl)

Laat kinderen met en zonder handicap samen opgroeien

Samen sporten laat kinderen met elkaar opgroeien. Maar veel kinderen met een handicap kunnen niet meedoen. Daardoor staan ze gelijk al 2-0 achter op hun leeftijdgenoten. Dankzij Frame Running Kids kunnen zij voortaan meesporten. Een initiatief van de Stichting het Gehandicapte Kind.

Fleur is 11. Ze heeft een verstandelijke beperking en autisme. En ze is hypermobiel. Hardlopen kan ze niet. Vaak ging ze mee om haar broertje naar de atletiekbaan te brengen. Totdat ze er voor het eerst op de Frame Runner stapte. Inmiddels hoort Fleur zelf ook bij de atletiekclub van haar broertje.

Afspreken met je vriendinnen op het sportveld. In clubtenu naar de training gaan. En na de wedstrijd met je teamgenoten een patatje eten in de kantine. Al die saamhorigheid hoort bij sporten en bij samen opgroeien. Zo leren kinderen niet alleen allerlei vaardigheden die in het leven belangrijk zijn. Ook vervagen de grenzen tussen wie een handicap heeft en wie niet.

Eenzaamheid is grootste handicap

Maar de werkelijkheid is anders. Vaak staan kinderen met een handicap letterlijk langs de kant. Bijvoorbeeld om hun klasgenoten aan te moedigen. Ze zijn toeschouwer, maar doen niet mee. Ze horen niet bij de sportclub waar leeftijdgenoten met elkaar de ervaringen opdoen die zo belangrijk zijn. Voor veel kinderen is dan ook niet hun beperking of rolstoel de grootste handicap, maar de eenzaamheid.

Meedoen met driewielloopfiets

Frame Running Kids brengt daarin verandering. De Frame Runner is een soort driewielloopfiets waarmee ook kinderen met een handicap kunnen hardlopen. Stichting het Gehandicapte Kind zorgt ervoor dat zoveel mogelijk sportverenigingen die mogelijkheid aanbieden. Zo leent de stichting de Runners uit aan de vereniging. Zijn er voldoende

kinderen die willen meedoen? Dan helpt de stichting bij de aanschaf door financieel bij te springen.

Obstakels aanpakken

Toch is daarmee succes nog niet verzekerd. Veel besturen en atletiektrainers (vaak vrijwilligers) hebben geen ervaring met samen sporten door kinderen met en zonder handicap. Een ander obstakel is dat veel verenigingen niet toegankelijk zijn voor kinderen in een rolstoel. Ook weten sportclubs vaak niet hoe zij de kinderen vanzelfsprekend kunnen betrekken bij clubfeestjes als de pannenkoekavond en sinterklaasviering. Dat alles vraagt om een lange adem. Daarom worden er onder meer professionele Adviseurs Samen Sporten opgeleid. Zij gaan de clubs trainen in hoe het anders kan. Ook worden kinderen met een handicap gekoppeld aan een leeftijdgenoot. Zo kunnen zij samen trainen en meedoen aan gezellige activiteiten.

Bijdrage Dioraphte: € 25.000

Bezoek de website van
[Stichting het Gehandicapte Kind](#)

Iedereen een tweede kans

Soms gaan dingen in het leven minder goed, en lopen mensen vast. Ze hebben geen opleiding, geen werk, geen perspectief. De Harde Leerschool helpt ze weer *back on track* te komen. Met rugby als middel.

Als je niks doet, verandert er niks in je leven. Maar hoe kom je weer op de rit? De Harde Leerschool helpt mensen van 18 jaar en ouder om nieuwe stappen te zetten richting werk of opleiding. De deelnemers hebben allemaal een andere achtergrond, maar één ding hebben ze gemeen: het ontbreekt ze aan perspectief.

No-nonsense aanpak

De Harde Leerschool vindt dat iedereen een kans verdient om actief mee te doen in de maatschappij. Maar dan wel met een no-nonsense aanpak die mensen weerbaar maakt en fit. En die bovendien hun zelfkennis, zelfvertrouwen en zelfredzaamheid doen groeien. Gaandeweg ontdekken de deelnemers waar ze goed in zijn en leren ze om samen te werken. Ze voelen zich gezonder en fitter. En ervaren dat ze weer meetellen.

Daar moeten ze wel wat voor doen. Het programma is intensief. Niet alleen vanwege de rugbysport die deelnemers keihard met zichzelf aan de slag doet gaan. Maar er is ook veel aandacht voor persoonlijke ontwikkeling. Er zijn inspirerende ontmoetingen met bijvoorbeeld topsporters en experts die veel weten van vitaliteit. En de deelnemers krijgen tijdens een banenmarkt en via stageplekken de kans om zich te

Samenwerkingspartners:

- Gemeenten
- Zorginstellingen
- Reclassering
- Leger des Heils
- Andere maatschappelijke organisaties

presenteren aan werkgevers. Al die tijd is er intensieve coaching en ook na het traject is er contact.

Meer dan de helft vindt werk

Werkt het? Eind 2022 stond de teller op 329 mensen die het traject hebben doorlopen. 216 vonden een betaalde baan. En 32 deelnemers hebben een diploma!

Van op de bank naar steady baan

Lucas voelde zich uit de maatschappij gerold. Hij blowde veel, lag alleen maar op de bank. Via de gemeente kwam hij bij De Harde Leerschool terecht. 'Eerst had ik mijn twijfels. Ik dacht, dat is weer zo'n instantie, het zal wel niet werken.' Acht weken lang volgde hij De Harde Leerschool. Inmiddels heeft hij een steady inkomen en een steady baan. 'Ik voel me top, ik voel me fit. Ik zit lekker in mijn vel.'

Bijdrage Dioraphte: € 24.000

Bezoek de website van
[De Harde Leerschool](https://www.dehardeleerschool.nl)

Opgroeien in een land waar je niet mag zijn

Geen geldige verblijfspapieren. Geen onderdak. En nergens recht op, omdat je in Nederland niet mag zijn. Veel mensen kunnen zich nauwelijks voorstellen hoe het leven *dán* is. Stichting Seguro zet zich in voor mensen in die uitzichtloze situatie. En let daarbij vooral op de kleintjes en hun moeders.

Kinderen en vrouwen zonder geldige verblijfspapieren moeten veel zien te doorstaan. Het gezin dat uiteenviel. De onveiligheid waarvoor ze op de vlucht moesten. De ontberingen onderweg. En nu een onzeker bestaan in Nederland. Ze mogen hier niet zijn, maar kunnen ook niet terug. De moeders zijn uitgeprocedeerd en hebben nergens recht op. Vaak zwerven ze met de kinderen van plek naar plek. Hun toekomst is onzeker en de stress ondraaglijk.

Even rust en veiligheid

Speciaal voor deze vrouwen en kinderen is er opvanghuis Fanga Musow. Het maakt deel uit van de Utrechtse stichting Seguro die zich inzet voor mensen zonder geldige verblijfspapieren. Daarbij werkt de stichting nauw samen met de gemeente en met andere instanties. Zolang de mensen bij Seguro verblijven, hoeven ze niet bang te zijn dat de Vreemdelingendienst ze van hun bed licht. Er is even rust en een veilige plek.

Toch recht op verblijf

Tijdens hun verblijf bij Seguro, helpt de stichting mensen met wat nodig is. Zo is niet iedereen in staat om zijn of haar vluchtverhaal helder en duidelijk aan de IND te vertellen. Bijvoorbeeld door de trauma's die zij hebben opgelopen. Ook kan het moeilijk zijn om bewijsmateriaal uit het herkomstland te achterhalen en identiteitsdocumenten op te vragen.

Seguro biedt ze dan juridisch advies. En met succes. 90% van de hernieuwde asielaanvragen is succesvol. Daarnaast werkt de stichting met ze aan terugkeer in de samenleving. Hetzij in Nederland, dan wel elders.

Hulp voor moeder en kind

Door het jaar heen kunnen gemiddeld zeven vrouwen en hun kinderen in Fanga Musow terecht. Daar krijgen de moeders ondersteuning om weer structuur en houvast te vinden. Ook als het gaat om de opvoeding van hun kinderen. Bovendien is er voor elk kind individuele begeleiding door een eigen orthopedagoog en/of mentor.

Even kind mogen zijn

Zonder financiële steun zou dat alles ondoenlijk zijn. Er is bijvoorbeeld geld nodig voor eten en kleding. Voor medische behandelingen. Voor een pedagoog die de kwetsbare kinderen kan bijstaan in misschien wel de meest turbulente tijd van hun leven. En voor kindermiddagen, uitjes en sport. Niet alleen om hun sociaal-emotionele ontwikkeling te ondersteunen. Maar ook om ervoor te zorgen dat zij *óndanks* alles *tóch* even kind kunnen zijn.

Bijdrage Dioraphte: € 10.000

Bezoek de website van
[Stichting Seguro](https://www.seguro.nl)

Directeur Cor Oosterwijk van de VSOP heeft het nog eens uitgezocht. Al 25 jaar steunt Dioraphte de organisatie die zich sterk maakt voor mensen met een zeldzame aandoening. En dat was hard nodig.

Meer kwaliteit van leven voor mensen met een zeldzame aandoening

Ongekend en onmisbaar, zo typeert Oosterwijk de jarenlange steun van Dioraphte aan de VSOP. De organisatie vertegenwoordigt ruim honderd patiëntenorganisaties die zich elk op één of meer specifieke zeldzame aandoeningen richten.

Hoe vaak komen de ziekten voor?

‘Er zijn naar schatting zeventuizend zeldzame en genetische aandoeningen. In Nederland betreft het in totaal één miljoen mensen. Soms gaat het om aandoeningen die zich maar bij een paar mensen voordoen. Andere komen vaker voor en zijn bekend bij het publiek, zoals de spierziekte ALS.’

Wat is het probleem?

‘Mensen met een zeldzame aandoening worden geconfronteerd met een ellenlange zoektocht. Bij meer dan 30% van de patiënten duurt het vinden van de juiste diagnose langer dan twintig jaar. 46% krijgt een verkeerde diagnose. Voor de behandeling zijn kennis nodig en de juiste aanpak. Maar bij welke specialist moet je dan zijn? Ook ontbreken vaak effectieve geneesmiddelen. Veel farmaceuten vinden het niet lonend om die voor een kleine populatie te ontwikkelen. Zijn ze er wel, dan zijn ze vaak heel duur en worden ze niet altijd vergoed.’

Wat is de oplossing?

‘Goede zorg! En die begint al vóór de zwangerschap: hoe groot is de kans op een aangeboren aandoening? En zijn er mogelijkheden om die te voorkomen? Sinds de oprichting – 43 jaar geleden – geeft de VSOP ouders antwoorden op dergelijke vragen, zodat ze tijdig voorgelicht worden. We informeren zorgverleners daarnaast over wat het is om te leven met een zeldzame aandoening. Goede zorg betekent ook dat het perspectief van ouders en patiënten wordt meegenomen in beleidsbeslissingen en wetenschappelijk onderzoek. Wat ervaren zij als belangrijkste knelpunten, wat kan hen echt helpen?’

Waarom steun van Dioraphte?

‘We hebben veel moeite om voldoende financiering te verwerven. Aanvankelijk waren we zowel voorlichtingscentrum als patiëntenkoepel. Onze publieksvoorlichting hebben we in 2000 verzelfstandigd als Erfocentrum, met inmiddels jaarlijkse overheidssubsidie. De VSOP focust nu vooral op beleidsbeïnvloeding en belangenbehartiging. De meeste fondsen willen echter alleen bijdragen aan concrete producten of activiteiten. Die bijdragen zijn zeker belangrijk. Maar het is van grote betekenis geweest dat Dioraphte besloot om ons daarnaast vrij te besteden giften te verstrekken. Daarmee konden we ook onze belangenbehartiging financieren. Ik denk dat het opgebouwde vertrouwen hierbij een belangrijke rol speelde.’

Wat is er zoal mogelijk gemaakt?

‘Enorm veel. We hebben bijvoorbeeld behandelinformatie over ruim tachtig zeldzame aandoeningen voor huisartsen ontwikkeld, samen met hun beroepsvereniging en de medisch adviseurs van patiëntenorganisaties. Dankzij onze belangenbehartiging zijn er driehonderd door VWS erkende expertisecentra voor zeldzame aandoeningen gekomen. Dat zijn teams van gespecialiseerde zorgprofessionals en onderzoekers binnen een ziekenhuis. We zitten in commissies van de Gezondheidsraad en het Zorginstituut en hebben zo veel invloed op het overheidsbeleid, bijvoorbeeld rond de vergoeding van dure behandelingen. En via RIVM-commissies rond zwangerschap en geboorte stimuleren we dat meer zeldzame aandoeningen worden opgenomen in de hieprikscreening bij pasgeborenen.’

Hoe ziet de toekomst eruit?

‘De overheid waardeert de VSOP zeer, maar het bleef altijd bij projectsubsidies. Vanaf 2024 komt de VSOP in aanmerking voor een beperkte instellingsubsidie. Fondsen als Dioraphte zullen voor ons altijd belangrijk blijven, om te kunnen staan voor al die mensen met een zeldzame aandoening en hun naasten. Of het nu gaat om onderzoek, zorg of beleid: er valt voor hen nog een wereld te winnen.’

Bijdrage Dioraphte in 2022: € 100.000

Bezoek de website van de
[VSOP](#)

Dit doen we ook

Opkomen voor kinderrechten

De rechten van kinderen staan soms onder druk. Zo worden er kinderen teruggestuurd naar het land van herkomst van hun ouders, terwijl ze al jarenlang in Nederland wonen. De Kinderrechtenhelpdesk van Defence for Children komt op voor alle kinderen in Nederland, met gratis juridisch advies. De organisatie brengt knelpunten aan het licht in wetgeving, beleid en praktijk. Pleit voor verandering. En vraagt zo nodig om een rechterlijk oordeel.

Bijdrage Dioraphte: € 100.000

Dansen tegen eenzaamheid

Minder eenzaamheid en meer vitaliteit. Met dat doel brengt Het Danspaleis ouderen samen op de dansvloer. De danslocaties groeien uit tot gezellige ontmoetingsplaatsen voor ouderen, familieleden, medewerkers en vrijwilligers. Het Danspaleis bereikt op verschillende plekken in Nederland zo'n 10.000 ouderen per jaar. In 2022 werd het concept doorontwikkeld. Bijvoorbeeld voor ouderen die doorgaans minder makkelijk te bereiken zijn, zoals ouderen met dementie en migrantenouderen.

Bijdrage Dioraphte: € 25.000

Lichtpuntje voor Oekraïense vluchtelingenkinderen

Veel kinderen die gevlucht zijn uit Oekraïne hebben het zwaar. Hun vader, opa en broers moesten vaak achterblijven. Desondanks kunnen zij zich elke avond door hen laten voorlezen uit speciaal gemaakte prentenboeken, die door de achterblijvers worden ingesproken. Zo blijven de kinderen verbonden met degenen die in hun ontwikkeling zo belangrijk zijn en gemist worden. Een initiatief van Number Five Foundation en Interactive Kids Stories.

Bijdrage Dioraphte: € 25.000

Financiële problemen tijdig voorkomen

Nederlandse Schuldhulprouwe helpt voorkomen dat mensen in de schulden komen – door ze financieel gezond te houden. Via de website geldfit.nl ontdekken mensen hoe zij grip kunnen krijgen op hun financiën. Daar vinden ze een test, online tools en achtergrondinformatie. Ook telefonisch advies is mogelijk. In 2022 maakten meer dan 1 miljoen mensen gebruik van Geldfit. Het geheim? De samenwerking tussen hulporganisaties, kennisinstituten, bedrijven en gemeenten.

Bijdrage Dioraphte: € 100.000

Nieuwe kleren voor de kinderen

Veel kinderen die opgroeien in armoede schamen zich voor hun situatie. Dat kan hun ontwikkeling schaden. Eigentijdse kleding geeft ze meer zelfvertrouwen en helpt voorkomen dat ze gepest worden. Daarom steken de kledingbanken Maxima in de provincie Groningen deze kinderen in nieuwe kleding. Zo staan ze niet meteen op achterstand als ze starten op school.

Bijdrage Dioraphte: € 10.000

Bijlessen voor jonge statushouders

Stichting Talent-Plan helpt hinderenissen wegnemen voor jonge statushouders en anderstalige jongeren die studeren. De stichting organiseert én betaalt bijlessen in Nederlandse taal en rekenen. Die worden in samenwerking met de docent gegeven. De school committeert zich om het initiatief na enkele jaren voort te zetten en zelf te financieren. De stichting helpt daarbij. Bijvoorbeeld door met andere scholen te kijken wat je samen kunt doen.

Bijdrage Dioraphte: € 10.000

Podiumkunsten

€ 2,2 miljoen | 114 toekenningen

WAT DOET DIORAPHTE?

Dioraphte helpt professionele podiumkunstenars zoals musici, dansers en theatermakers om hun talent verder te ontwikkelen. Daarbij gaat het om professionele makers die na hun opleiding hun eerste stappen zetten in het werkveld. Maar ook om de doorstroom van talent. In dat geval zijn de makers al een tijdje bezig, maar willen zij een volgende stap zetten.

Een springplank voor de volgende stap

Mijke Godschalk, adviseur Podiumkunsten:

‘In de talentontwikkeling van podiumkunstenars zit een uitdagende stap. Als ze net van de kunstvakopleiding komen, moeten ze nog een podium vinden en hun artistieke signatuur ontwikkelen. Wat ga ik spelen en voor wie? Wat ga ik maken? Wat voor maker wil ik zijn? Deze makers willen we helpen bij hun talentontwikkeling. Datzelfde geldt voor makers die al een tijdje bezig zijn, maar die zich verder willen ontwikkelen en zich steviger willen neerzetten.

Natuurlijk zijn er grote gezelschappen en andere fondsen die investeren in talent. Maar er zijn ook makers die daar net niet in passen. De maker heeft bijvoorbeeld nog geen trackrecord opgebouwd. Er is nog geen uitgebreide speellijst. Of een groot publieksbereik valt nog niet te garanderen. Vaak zijn het juist dit soort criteria die bij de beoordeling voor financiering zwaar wegen en waaraan deze makers niet makkelijk kunnen voldoen. Wij schrikken daar als Dioraphte niet voor terug. We ondersteunen hen. Maar ook de platforms – zoals festivals – die deze jonge makers de ruimte geven.

De coronapandemie heeft het er niet makkelijker op gemaakt. Er kwamen veel makers van de opleiding op het moment dat de samenleving op slot zat. Daardoor konden zij niet de meters maken die in deze fase zo hard nodig zijn om als professioneel maker aan de slag te kunnen.

Wat er zou gebeuren als de instroom en doorstroom van professionele makers te klein wordt? Dan komen er te weinig nieuwe talenten bij. En nieuw talent is nodig, zodat de podiumkunsten zich verder kunnen ontwikkelen en vernieuwen. Ik vind het bijzonder dat ons fonds durft te kiezen voor minder zekerheid en minder garanties. Zo geven we talenten een kans. Juist door te investeren in mensen, en niet in producties die komen en gaan, maken we meer mogelijk.’

Festival Cement laat jonge makers groeien

Hoe kun je als jonge maker in de podiumkunsten een volgende stap zetten? En de wereld laten zien dat je er bent? Zonder Festival Cement zou veel nieuw talent een kans missen. Daarom steunde Dioraphte ook in 2022 dit veelzijdige festival dat steeds nieuwe onderdelen ontwikkelt.

Cement maakt de groei van jonge makers mogelijk. Elk jaar laten zo'n twintig nieuwe talenten in Den Bosch hun werk zien aan het publiek. De makers zijn door Cement gescout en geselecteerd. Verspreid over negen dagen zijn er gemiddeld honderd voorstellingen. Om in te spelen op de coronamaatregelen besloot Cement dit keer tot een iets andere opzet. Zo is bijvoorbeeld samengewerkt met Theaterfestival Boulevard en biedt Cement de makers zo extra speelkansen, een ander publiek en nieuwe podia.

Intensieve coaching

Ook helpt Cement elk jaar zelf een aantal producties tot stand brengen. De makers en hun teams krijgen dan intensieve zakelijke en artistieke coaching. Ook krijgen zij hulp bij de productie, techniek en marketing.

Dit is Cor Langerak. In 2022 studeerde hij af aan de Toneelacademie Maastricht. Voor de voorstelling 'Op een gegeven moment' exporteerde hij achthonderd toneelteksten van de Nieuwe Toneelbibliotheek naar een database. Tijdens de voorstelling krijgen acteurs en publiek tekstfragmenten te zien op een groot scherm. Er is niet van tevoren gerepeteerd. De fragmenten zijn op basis van kunstmatige intelligentie samengesteld, en gebaseerd op eigenschappen en patronen van al die achthonderd teksten. Het zijn schijnbaar willekeurige zinnen en stukjes uit dialogen die de acteurs uitspreken. Alles ontstaat tijdens de voorstelling, terwijl de samenwerking groeit tussen acteur, techniek en publiek.

[Bekijk het interview met Cor Langerak](#)

Wat Festival Cement bijzonder maakt, is dat het niet alleen gaat om de voorstelling, maar ook hoe je daar komt. Het gaat om de combinatie met alles wat eromheen gebeurt. Zoals de zogeheten Broedplaats, waar makers vrijheid en ruimte krijgen voor hun maakproces en in gesprek gaan met een intiem publiek. De Werfplaats is een experimenteerruimte. Makers die elkaar nog niet kennen, leren er gedurende een week over elkaars werkwijzen en disciplines. Aan het eind van de week gooien zij de deuren van hun atelier open. Het publiek kan rondkijken en het proces volgen.

Bijdrage Dioraphte: € 35.000

[Bezoek de website van Festival Cement](#)

Meer aandacht voor de dansfilm

De dansfilm is een opvallend genre binnen het aanbod van films in Nederland. Wat maakt het genre zo bijzonder? En waarom is het belangrijk om de ontwikkeling van de dansfilm een extra stimulans te geven?

Eerst even dit: wat is een dansfilm? Mensen denken vaak aan films die een dansuitvoering vastleggen. Maar het genre is veel breder. Door de jaren heen is het uitgegroeid tot een bijzondere kunstvorm waarbij twee disciplines bij elkaar komen: dans en film. Er hoeven niet eens per se mensen in voor te komen. De beweging kan ook ontstaan door bijvoorbeeld dieren, kleuren of voorwerpen. Maar, benadrukt Cinedans-directeur Martine Dekker in Dansmagazine: 'Essentieel is dat er een filmisch plan is, dat in zichzelf een choreografie is.'

Twee disciplines, één film

Het bijzondere is dus dat de dansfilm uit beide disciplines put. De dansfilm heeft zich ontwikkeld tot een eigen artistieke beeldtaal die verhalen op een eigenzinnige manier verbeeldt. De cameravoering, montage en het geluid voegen veel toe aan de choreografie. Terwijl de dans toeschouwers nog meer kan meevoeren in het verhaal zonder woorden. Juist dat biedt choreografen en dansers veel mogelijkheden.

Cinedans FEST jaagt op verschillende manieren de ontwikkeling van het genre aan. Jaarlijks selecteert het festival ongeveer zestig films van over de hele wereld. Gemaakt door makers die op zoek zijn naar nieuwe mogelijkheden om het publiek te verrassen en zelf te groeien.

Inspirerend programma

Vier dagen lang zijn de films te zien in Eye te Amsterdam en ook online is er een inspirerend programma. Daarnaast worden er documentaires getoond die het werk van belangwekkende danskunstenaars in beelden vangen. Er is een Short Film Competition en natuurlijk veel ruimte voor uitwisseling tussen makers en publiek.

Bijdrage Dioraphte: € 20.000

Bezoek de website van
[Cinedans](#)

[Bekijk de trailer](#)

Veel lof voor Het Debuut

In het najaar van 2022 reisde Het Debuut voor de elfde keer langs de Nederlandse podia. Drijvende kracht is Via Rudolphi Producties. Jaarlijks geeft Via Rudolphi een aantal net afgestudeerde theatermakers een zetje. Een buitenkans voor makers én publiek.

Via Rudolphi Producties scout jaarlijks de drie meest opvallende afstudeerwerken van toonaangevende jonge theatermakers. Er wordt gelet op vakmanschap, zeggingskracht en originaliteit. Ook wil het bureau met de selectie laten zien hoe divers de nieuwe lichting talent is. De voorstelling – bestaande uit de drie korte werken – gaat langs twintig theaters in minimaal vijftien gemeenten. Een feest voor nieuwsgierige

theaterliefhebbers, andere makers die nog hun weg zoeken en theaterprogrammeurs op zoek naar talent. Maar vooral ook voor de makers zelf die hun werk een publiek geven.

Leren over ondernemerschap

Er valt veel te halen voor de jonge makers die zijn geselecteerd. Ze krijgen op tournee begeleiding van een artistiek, productioneel en technisch team. Ook gaan ze na de voorstelling in gesprek met het publiek om feedback te krijgen. Tijdens het traject helpt het theaterbureau hen voorbereiden op het ondernemerschap. Hoe maak je bijvoorbeeld een bedrijfsplan? Wat kost een productie en hoe maak je je keuzes? Er is aandacht voor fondsenwerving, positionering, marketing en productieplanning. Bij dat alles deelt Via Rudolphi Producties zijn kennis, ervaring en netwerk.

Het Debuut is meer dan ooit nodig. Niet alleen vanwege de coronacrisis die veel tot stilstand bracht en waardoor een nieuwe lichting theatermakers niet of nauwelijks zichtbaar kon worden. Maar ook omdat het ITS Festival voor net afgestudeerde theatermakers ophield te bestaan.

Veel lof

In de media oogst Het Debuut veel lof, al jaren. Zo werd het door NRC Handelsblad als 'bewonderenswaardig concept' in de theaterwereld bestempeld. De Volkskrant schreef in 2022: 'Het Debuut is een van de beter bewaarde geheimen van het Nederlandse theater. Dat bewijzen de drie jonge makers van dit jaar met verrassende, contemplatieve voorstellingen.'

Bijdrage Dioraphte: € 15.000

Bezoek de website van
[Het Debuut](#)

Amsterdam als muziekpodium voor jonge musici

Bij het Grachtenfestival draait alles om muziek. Voor iedereen en voor elk budget. In het park, op het plein en op de gracht. En met jonge musici in de hoofdrol. Want het Grachtenfestival wil juist hen de ruimte geven om te groeien.

Winnaar Nikola Meeuwsen

Wat de Grachtenfestivalprijs betekent

‘Ik merk dat de Grachtenfestivalprijs veel in beweging zet. Je bekendheid groeit. Deuren naar andere zalen gaan open. De prijs stimuleert me om nog harder te werken, mezelf nog verder te ontwikkelen. Zo zijn er bijvoorbeeld musici met wie ik ooit zou willen spelen. Er zijn bepaalde muziekstukken die ik wil laten horen. Als *artist in residence* krijg ik de ruimte om volgend jaar een gedeelte van het festival helemaal zelf in te vullen. Vanuit mijn eigen creativiteit. Ik kan musici uit Nederland en buitenland uitnodigen, of juist kiezen voor een pianorecital. Alles is mogelijk. Het is als musicus altijd afwachten of je ooit je ideeën kunt uitvoeren. Nu krijg ik die kans. Ik heb volledige carte blanche. Dat is echt heel gaaf.’

2022 was een jubileumjaar voor het Grachtenfestival. Al 25 jaar helpt het jonge talenten bij de start en doorgroei van hun carrière. Zij worden zorgvuldig gescout door een speciaal team. Dat bezoekt daarvoor verschillende conservatoria, concerten, concoursen en orkesten. Daarnaast organiseert het Grachtenfestival ook van alles om de klassieke muziek en jazz een nieuwe impuls te geven. Bijvoorbeeld door winnaars van talentontwikkelingstrajecten een plek te geven op het podium. Dat zorgt voor tal van cross-overs en allerlei samenwerkingsvormen.

Winnaar 2022

Het was de 20-jarige pianist Nikola Meeuwsen die de Grachtenfestivalprijs 2022 won. Volgens de jury kenmerkt de jonge pianist zich door zijn kraakheldere muzikale denken.

‘In zijn spel vallen stilte en beweging briljant samen. Zijn gedachtegang is pure poëzie.’ De winnaar van de Grachtenfestivalprijs krijgt de felbegeerde titel van *artist in residence*. De musicus krijgt dan alle vrijheid om invulling te geven aan de volgende Grachtenfestivaleditie. Zo was het in 2022 de jonge cellist Alexander Warenberg die als *artist in residence* het openingsconcert aan de Amsterdamse Sloterpas verzorgde.

Uitdagen en vooruithelpen

Het Grachtenfestival zet zich op verschillende manieren in om talentvolle musici uit te dagen en vooruit te helpen. Zo is er de jaarlijks terugkerende zomerschool voor jonge operazangers. En Opus Novum, speciaal bedoeld voor musici en ensembles die zich willen bekwamen in het componeren.

Ruimte voor solo

Een nieuwe loot aan de stam van het Grachtenfestival is SOLO. Deze kreeg de kans om te groeien, juist in coronatijd. Repetities, ensembles, samen musiceren op het conservatorium; het was allemaal een tijd lang lastiger. Maar de beperkingen maakten ook ruimte voor persoonlijke groei. Musici raakten meer op zichzelf aangewezen en gingen op zoek naar persoonlijke uitdagingen die wel mogelijk waren. In de stilte zijn veel mooie soloprogramma's ontstaan, waaraan het Grachtenfestival nu volop de ruimte geeft.

Bijdrage Dioraphte: € 40.000

**Bezoek de website van het
[Grachtenfestival](#)**

Jaïnda Bouter. Pepijn Mouwen. Celia Matamor. Deze drie muzikale toptalenten maakten in 2022 met nog zeventien anderen deel uit van het Nationaal Jeugd Jazz Orkest. Het orkest ziet zichzelf als het Jong Oranje van de jazz. En dat is niet zomaar.

Dit is het Jong Oranje van de jazz!

De startende professionele jazzmusici zijn allemaal 26 jaar of jonger. Ze zijn zorgvuldig geselecteerd om deel uit te maken van het orkest en doorlopen twee jaar lang een ontwikkelingstraject. Daarin krijgen zij niet alleen muzikale coaching. Ook volgen zij uiteenlopende workshops die hun carrière vooruithelpen.

Kans voor de nieuwe lichter

Elke twee jaar wordt het orkest vernieuwd, zodat weer een nieuwe lichter musici de kans krijgt. Velen gingen hen voor, zoals de huidige toptalenten Kika Sprangers, Jasper van Damme en Stephanie Francke. De dirigent-artistiek leider wisselt om de twee

jaar. In 2022 werd het Maarten Hogenhuis, saxofonist, componist en bandleider. Zijn voorgangers waren onder meer Ruben Hein, Eric Vloeimans en nestor Peter Guidi.

Langs drukbezochte festivals

Het Nationaal Jeugd Jazz Orkest maakt meerdere tournees langs toonaangevende podia en drukbezochte festivals. Zo trad het op in TivoliVredenburg en het BIMHUIS, en ook op het North Sea Jazz Festival was het orkest van de partij. De tournee levert de nodige media-aandacht op. Ook doet het orkest mee aan nationale en internationale samenwerkingsprojecten.

Hogenhuis heeft een programma samengesteld voor de band, gemaakt met bestaand repertoire en vooral met nieuwe composities. Die maken de bandleden zich tijdens verschillende repetities eigen. Intussen krijgen ze de nodige workshops over hoe je jezelf kunt promoten. Ook worden ze voorbereid op de zakelijke aspecten van het vak. Daarnaast leren ze hoe zij de netwerken (die zij in die twee jaar opbouwen) zo goed mogelijk kunnen benutten. 'Het is net een snelkookpan met alle ingrediënten voor de toekomst', aldus een van de deelnemers.

Je eigen signatuur ontwikkelen

'Veel jonge musici hebben doorgaans al een enorme instrumentbeheersing. Maar hoe zet je dat om in muziek waarmee je een eigen publiek bereikt? Wat breng je over als je een solo speelt? En hoe presenteer je eigenlijk je muziek op een podium? Je eigen signatuur ontwikkelen is zo belangrijk. Daar kun je als musicus niet vroeg genoeg mee beginnen.'

Maarten Hogenhuis, artistiek leider
Nationaal Jeugd Jazz Orkest

Het mooie is: niet alleen deze jonge talenten krijgen een groeispurt. Zij geven met hun passie en plezier ook de Nederlandse jazz een enorme impuls. Hun tournee is een inspiratiebron voor andere jonge jazzmusici. En het jonge publiek krijgt de kans om het vaak nog 'stoffige' beeld van jazz bij te stellen.

Bijdrage Dioraphte: € 5.000

Beluister op Spotify het [Album Avalanche](#) van het Nationaal Jeugd Jazz Orkest en Maarten Hogenhuis

Bezoek de website van [NJJO](#)

Meer zichtbaarheid voor jonge dansmakers

Moving Futures Festival wil het Nederlandse danslandschap verrijken. Daarom ondersteunt het festival jonge dansmakers en vergroot het hun zichtbaarheid. Het festival omvat 23 dagen, verspreid over negen steden. De jonge makers krijgen artistiek-inhoudelijke hulp bij het maken van hun voorstelling.

Bijdrage Dioraphte: € 15.000

Groots cellofestival helpt jong talent op weg

Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat klinkt overal in het Amsterdamse Muziekgebouw en in het BIMHUIS tien dagen lang muziek waarin de cello centraal staat. De Cello Biënnale Amsterdam is een divers programma. Belangrijk onderdeel van dit tweejaarlijkse festival is het Nationaal Cello Concours, dat jong talent begeleidt, stimuleert en inspireert.

Bijdrage Dioraphte: € 25.000

So What's Next?

Kansen creëren voor een nieuwe generatie jazzmusici. En ze in de kijker spelen van publiek en professionals. Dat is wat So What's Next wil bereiken. Dat gebeurt met een driedaags programma op verschillende plekken in Eindhoven. Zo kunnen veel jonge talenten zich laten horen op het grensvlak van jazz en andere muziekstijlen als soul, electro, hiphop en world.

Bijdrage Dioraphte: € 9.500

Van actrice naar theatermaker

Jip Smit is van origine actrice. De voorstelling Motherland is haar debuut als theatermaker. Het bijzondere is dat zij de fantasy-wereld van Game of Thrones combineert met de humor en vertelstructuur van comedyserie The Office. Met deze productie wil zij een plekje veroveren in het Nederlands theaterlandschap. En het fantasy-genre in het theater op de kaart zetten.

Bijdrage Dioraphte: € 11.000

Een podium voor nieuw schrijftalent

Woordnacht is een kleinschalig letterenfestival dat niet alleen de belangstelling voor literatuur wil vergroten. Het wil ook nieuwe schrijftalenten voor het voetlicht brengen. Zo krijgen eigenzinnige makers, nieuwe genres en aanstormende woordkunstenaars een kans.

Bijdrage Dioraphte: € 10.000

Wetenschap & Onderzoek

€ 2,9 miljoen | 8 toekenningen

WAT DOET DIORAPHTE?

Dioraphte ondersteunt wetenschappelijk onderzoek naar zeldzame ziekten en verwaarloosde tropische ziekten. Daarbij werken wij uitsluitend via *calls for research proposals*. Bij beide thema's worden we bijgestaan door een (internationale) adviesraad. Ook financieren we onderzoek naar voedselzekerheid. Daarvoor kan alleen op verzoek van Dioraphte een voorstel worden ingediend.

Als onderzoek meer dan een lange adem vraagt

Jasmin Melse, operationeel directeur:

‘Zonder wetenschappelijk onderzoek zou de samenleving veel kansen op vooruitgang missen. De kans op een betere gezondheid bijvoorbeeld. Of op voedselzekerheid. Maar ook de kans op een bredere blik en nieuwe ideeën die het proberen waard zijn. Dat is waarom we als fonds wetenschappelijk onderzoek financieren.

Het veld van onderzoeksfinanciering is omvangrijk en versnipperd. Waar kunnen wij als privaat fonds echt iets toevoegen? We hebben ervaren dat veel onderzoek een lange adem vraagt. Dus dat je langere tijd veelbelovende wetenschappers moet financieren om écht iets van de grond te krijgen. En dat het belangrijk is om te investeren in de prille fase waarin andere fondsen het vaak nog even aankijken.

Zo hebben we met twintig jaar investeren het eerste Alzheimercentrum in Nederland – samen met andere fondsen – stapsgewijs van de grond helpen krijgen. Ook stonden we aan de wieg van het onderzoek van de Amerikaanse Nobelprijswinnaar Michael Kremer naar effectieve hulp aan kinderen in Afrika. Hij toonde aan dat

de schooluitval met een kwart vermindert als je kinderen ontwormingsmedicatie geeft. Dat vergroot hun toekomstkansen aanzienlijk.

De laatste jaren zetten we onze middelen nog gericht in. We financieren vooral onderzoek naar zeldzame aandoeningen en verwaarloosde tropische ziekten. Juist deze onderzoeksterreinen verdienen een springplank en structurele ondersteuning, die ze van andere financiers niet altijd krijgen. Dat komt omdat bij de verdeling van onderzoeksgeld de impact voor een grote groep mensen vaak voorop staat. Bovendien vinden commerciële partijen dit type onderzoek niet zo interessant. Intussen staan de patiënten met lege handen. En ook de artsen en onderzoekers die kansen zien om hen te helpen.

We horen vaak terug: het is zó belangrijk geweest dat jullie de eerste stappen financierden! Dat maakt ons werk de moeite waard. We willen niet de zoveelste donatie zijn. Onze rol is juist voor langere tijd in complexe problemen investeren en risico's durven nemen. Daar word je ook als fonds een stuk wijzer van.'

Alzheimercentrum Amsterdam: onderzoek en zorg van wereldformaat

In 2000 startte neuroloog Philip Scheltens met Alzheimercentrum Amsterdam. Inmiddels is het wereldwijd een van de vooraanstaande centra voor wetenschappelijk onderzoek én patiëntenzorg. Al snel na de start raakte Dioraphte betrokken. Wiesje van der Flier, wetenschappelijk directeur van het centrum, vertelt over de meerwaarde van twintig jaar intensieve samenwerking.

Wiesje van der Flier begon kort na de start bij Alzheimercentrum Amsterdam, onderdeel van Amsterdam UMC. Het is een van de vijf centra in Nederland en met ongeveer 100 fte het grootste. Dioraphte is twintig jaar lang een belangrijke partner geweest, vertelt ze: 'In 2022 hebben we de laatste toekenning ontvangen. We hebben onze langdurige samenwerkingsrelatie dat jaar samen geëvalueerd. Voor de opzet én doorontwikkeling van ons centrum is de bijdrage van Dioraphte onmisbaar geweest. Door de korte doorlooptijd voor projectaanvragen en de vertrouwensrelatie konden we steeds snel schakelen en voorop blijven lopen.'

Giften als vliegwiel

Zeker voor innovatief onderzoek is het cruciaal om meteen te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen, licht Van der Flier toe. 'Bij een nieuwe onderzoekslijn weet je niet óf en hoe snel je tot resultaat komt. Ook dat hoort bij onderzoek. Dioraphte begrijpt dit heel goed en durft risico's aan.' De giften hebben vaak als vliegwiel gewerkt, vervolgt ze. 'We konden lijnen opzetten of verstevigen, de eerste resultaten laten zien, en daarmee onze kans op nieuwe samenwerkingen en subsidies sterk vergroten.' De onderzoeksgroep van het centrum floreert daardoor. Veel jonge onderzoekers krijgen er de kans om als promovendus en postdoc stappen te zetten als wetenschapper.

[Lees verder op pagina 59](#)

'Dioraphte heeft bijgedragen aan het tweelingonderzoek. Inmiddels volgen we honderd cognitief gezonde eeneiige tweelingparen al zeven jaar. Dit heeft geleid tot sterke publicaties, vervolgsubsidies en onderzoek naar alzheimerbloedbiomarkers.'

Anouk den Braber, onderzoeker Alzheimercentrum Amsterdam

De start: een database

De eerste bijdragen van Dioraphte in 2003 en 2005 waren bedoeld voor een database. Deze bevat inmiddels bijna 8.000 patiënten die toestemming gaven om hun medische gegevens te gebruiken voor wetenschappelijk onderzoek. Samen vormen zij het Amsterdam Dementia Cohort (ADC), dat wereldwijd grote bekendheid heeft in het veld. Onderzoeksgroepen uit andere landen komen speciaal naar Amsterdam om te leren hoe je zo'n database opzet. Door de infrastructuur van dementieonderzoek te helpen opbouwen, maakt Dioraphte de kennis van morgen mede mogelijk.

20 jaar samenwerken aan dementieonderzoek

- 29 projecten gefinancierd
- 4,9 miljoen euro gedoneerd
- 5 jonge onderzoekers gepromoveerd
- 5 postdocs de kans geboden hun carrière te starten
- >40 publicaties mogelijk helpen maken

Een paar opvallende onderzoeksvragen

- Dioraphte heeft bijgedragen aan het opstarten en verstevigen van de genetica-onderzoekslijn. Wat kunnen we leren van mensen die 100 worden, maar géén alzheimer ontwikkelen? Hoe kan genetische analyse bijdragen aan betere diagnostiek én behandeling?
- Relevant is ook nieuwe kennis over andere vormen van dementie dan alzheimer. Denk aan fronto-temporale dementie (FTD) of dementie met Lewy Bodies (DLB). Het Alzheimercentrum Amsterdam doet er onderzoek naar.
- Welke rol spelen klappen op het hoofd bij het ontstaan van dementie? In medische termen: chronische traumatische encefalopathie (CTE). Een relevant thema, met duidelijke maatschappelijke opbrengsten. Zo mogen kinderen tijdens hun training van voetbalbond KNVB niet meer koppen.

‘Ik had de interesse van de onderzoekers gewekt omdat ik op hoge leeftijd nog zo helder van geest ben. Ik schijn een gen te hebben dat alzheimer voorkómt. Het zou toch fantastisch zijn als er op basis van mijn hersens een medicijn komt tegen alzheimer!’

Theo, deelnemer aan het 100plus-onderzoek

Vervolg van pagina 56

Alzheimercentrum Amsterdam staat intussen middenin de maatschappij. Van der Flier: ‘Via onze website www.alzheimercentrum.nl informeren we over de resultaten van ons onderzoek. We organiseren patiëntendagen en webinars, en hebben een eigen podcast: Hersenhelden. Wetenschappelijk onderzoek is cruciaal, maar het gaat ons ook om een brede maatschappelijke bewustwording.’ Uiteindelijk dient het allemaal één doel: dementie bespreekbaar en behandelbaar maken en uiteindelijk genezen. ‘Het is een ambitieus doel. Onze visie is dat je echte vooruitgang realiseert door wetenschappelijk onderzoek aan patiëntenzorg te koppelen. Zoals bij ons gebeurt.’

Wetenschap direct toepassen

Alzheimercentrum Amsterdam heeft veel gedaan voor het ontwikkelen van nieuwe diagnostische technieken, zoals biomarkers in hersenvocht. Of bijvoorbeeld een innovatieve vragenlijst om het dagelijks

functioneren van mensen met dementie te meten. Van der Flier: ‘Jaarlijks behandelen we vele patiënten uit heel Nederland, vooral mensen bij wie de ziekte op jonge leeftijd begint. Vanuit ons wetenschappelijk onderzoek kunnen we nieuwe inzichten direct toepassen in de praktijk. Zo leveren wij continu de beste zorg. Ook hieraan heeft Dioraphte een onmisbare bijdrage geleverd.’

Bijdrage Dioraphte in 2022: € 450.000

Bezoek de website van Alzheimercentrum Amsterdam

Syndroom van Hunter: op weg naar een behandeling door gentherapie

Er zijn enkele duizenden verschillende zeldzame aandoeningen, met vaak heel kleine patiëntengroepen. Neem het syndroom van Hunter, een erfelijke stofwisselingsziekte die zich voordoet bij één op de 150 duizend levend geboren kinderen. Voor hen lijkt een oplossing in zicht: gentherapie.

Het is eigenlijk een beetje paradoxaal: zeldzame ziekten zijn aandoeningen die in Nederland tussen de 6 en 8% van de bevolking treffen. Het gaat in totaal dus om ten minste één miljoen mensen. Maar omdat er zoveel verschillende zeldzame ziekten zijn, telt een afzonderlijke aandoening vaak maar weinig patiënten. Bij het syndroom van Hunter gaat het om heel kleine getallen. Op dit moment zijn er in Nederland rond de twintig kinderen met deze ernstige stofwisselingsziekte.

Genetische fout repareren

Hunter wordt veroorzaakt door een fout in het DNA. Ongeveer twee derde van de jonge patiënten krijgen ernstige hersenschade en

dementie. Zij halen hun 20ste levensjaar niet. Dezelfde gentherapie die effectief is bij de ziekte van Pompe, werkt mogelijk ook bij Hunter. Het Erasmus MC, het expertisecentrum waar alle onderzoek en zorg voor deze aandoening is geconcentreerd, heeft dat in het lab aangetoond. Door de DNA-fout permanent te repareren, zou je de ziekte met één interventie levenslang kunnen behandelen. Binnen een paar jaar is het Erasmus MC zover om in een klinische trial te onderzoeken of het ook 'in het echt' werkt.

Blauwdruk voor andere ziekten

Dioraphte draagt met een gift bij aan de ontwikkeling van deze behandeling.

Geld voor kansrijk onderzoek

'In onze groep komen basale wetenschap en klinisch onderzoek samen. Zo kun je heel gericht werken aan nieuwe therapieën. Het geeft echt veel voldoening om met elkaar de bevindingen uit het lab te vertalen naar een effectieve behandeling. Gentherapie geeft enorme mogelijkheden, maar bij zeldzame aandoeningen krijg je onderzoek ernaar bijna niet gefinancierd. Daarom is een fonds als Dioraphte – naast andere fondsen die ons steunen – zo belangrijk. De gentechnologie die wij nu voor Hunter ontwikkelen, is later ook bruikbaar voor het repareren van andere genetische defecten. Daarvoor is nog veel geld nodig. Ik vind het mooi dat de mensen van Dioraphte ook hierover willen meedenken.'

Pim Pijnappel, hoofd van de onderzoeksgroep moleculaire stamcelbiologie

Het Erasmus MC wil de therapie in eigen huis ontwikkelen, zodat die dan bij gebleken succes voor een transparante en redelijke prijs beschikbaar komt. Geneesmiddelen voor zeldzame ziekten zijn vaak bijzonder duur, omdat een commerciële ontwikkelaar de kosten met een kleine patiëntengroep moet terugverdienen. Een extra verwachte opbrengst is dat de therapie voor Hunter als blauwdruk kan dienen voor het behandelen van andere genetische hersenziekten. Alle redenen om deze kansrijke ontwikkeling te helpen financieren.

Bijdrage Dioraphte: € 424.000

Bezoek de website van het
[Erasmus MC](#)

Impuls voor onderzoek naar zeldzame ziekten

Afwisselend per jaar schrijft Dioraphte een *call for proposals* uit voor zeldzame aandoeningen en een voor verwaarloosde tropische ziekten. Op 28 februari 2022 – Zeldzame Ziektendag – zijn vier projecten uit de eerste variant gehonoreerd, die het jaar ervoor waren ingediend. Ype Elgersma (Erasmus MC) is wetenschappelijk adviseur voor Dioraphte. ‘Het selectieproces gaat in stappen. Iedereen die een projectvoorstel indient, moet zelf een paar andere voorstellen beoordelen. Dat levert een eerste selectie van indieners op, die een volledige aanvraag mogen schrijven. Deze worden vervolgens beoordeeld door de winnaars van de vorige ronde. Zo houd je het overzichtelijk én eerlijk.’

De criteria voor toekenning zijn streng. Allereerst komen alleen erkende expertisecentra in aanmerking. Elgersma: ‘Dan weet je dat de wetenschappelijke kwaliteit op orde is, en je hebt toegang tot patiënten. Dat is belangrijk voor een ander criterium: de haalbaarheid. Een studie wordt immers alleen een succes als je voldoende patiënten kunt includeren.’ Een volgend criterium is impact: brengt een project de wetenschappelijke kennis een significante stap verder? Elgersma noemt de bijdragen van Dioraphte hard nodig. ‘Met zeldzame ziekten krijg je de collectebussen niet gevuld. En bij veel andere fondsen gaat de aandacht meer naar de grote aandoeningen. Terwijl onderzoek naar zeldzame ziekten juist breed bruikbare kennis over innovatieve therapieën oplevert.’

2021 > 64 projectvoorstellen zeldzame ziekten ingediend

2022 > 4 projecten gehonoreerd

totaal subsidiebedrag: € 1,7 miljoen

Dit doen we ook

Een medicijn dat aangeboren moedervlekken ‘oplost’

Jaarlijks worden in Nederland tientallen kinderen geboren met grote aangeboren moedervlekken. Chirurgisch verwijderen is ingrijpend. De specifieke pigmentcellen van een aangeboren moedervlek blijken in het lab zeer gevoelig voor bepaalde experimentele geneesmiddelen. In dit LUMC-project worden deze geneesmiddelen getest bij muizen en op gekweekte huidcellen. Een belangrijke stap naar een mogelijk toepasbaar medicijn.

Bijdrage Dioraphte: € 398.000

Helpt denosumab bij botafwijkingen?

Bij ‘fibreuze dysplasie’ is sprake van een verhoogde botafbraak én opbouw van afwijkend botweefsel. Dat veroorzaakt pijnklachten, botbreuken of vervormingen. In kleine studies bleek het medicijn denosumab pijnklachten te verminderen, maar om het effect te bewijzen is een grote geblindeerde studie nodig. Blijkt uit dit project van het LUMC het effect ook bij een grote groep, dan komt registratie van denosumab in zicht.

Bijdrage Dioraphte: € 480.000

Hoe ontstaat de huidziekte ACA bij Lyme?

Acrodermatitis chronica atrophicans (ACA) is een zeldzame maar gevreesde complicatie van Lymeziekte, met een heel hoge ziektelast. ACA is lastig te behandelen, mede door een gebrek aan kennis over het onderliggende ziekteproces. Dit project van Amsterdam UMC ontrafelt de rol van bepaalde Lyme bacterie-eiwitten. Dat opent mogelijk deuren naar betere diagnostiek en innovatieve behandelingen.

Bijdrage Dioraphte: € 400.000

Inzetten op verwaarloosde tropische ziekten

Bij tropische ziekten denkt iedereen al snel aan malaria, knokkelkoorts of lepra. Maar er zijn ook minder bekende ziekten die voor veel leed zorgen. Dioraphte ondersteunt juist onderzoek naar deze ziekten. De focus: huidgerelateerde aandoeningen die niet dodelijk zijn, maar wel een grote impact hebben op iemands leven.

Na de financieringsronde voor zeldzame aandoeningen in 2021, is in augustus 2022 weer een oproep gedaan voor het thema verwaarloosde tropische ziekten. Ook voor deze onderzoeksronde is een totaalbedrag van € 1,7 miljoen beschikbaar. Dioraphte heeft 41 voorstellen ontvangen uit 24 landen. De oproep was specifiek gericht op huid-aandoeningen.

Maatschappelijke schade

Naar schatting hebben wereldwijd zo'n 900 miljoen mensen met een dergelijke

ziekte te maken. Huidziekten leiden zelden tot sterfte, maar zorgen voor misvormingen, stigmatisering en beperkingen in het functioneren. Dat alles heeft ernstige psychologische, sociale en economische schade tot gevolg. Ondanks de ernst is er voor onderzoek naar deze verwaarloosde tropische ziekten weinig geld beschikbaar. Er is dus nog veel te winnen met studies naar diagnostiek en behandeling.

Honorering projecten verwaarloosde tropische ziekten

Een wetenschappelijke adviesraad met drie internationale wetenschappers bekijkt de voorstellen en beslist welke aanvragen goed genoeg zijn om door te gaan naar de tweede ronde. De aanvragers werken hun projectvoorstellen dan verder uit. Uiterlijk op 1 juli 2023 worden de uiteindelijke toekenningen bekendgemaakt.

Pluimvee in Sierra Leone

Meer kippenvlees en eieren betekenen meer voedselzekerheid voor de lokale bevolking. Onder leiding van Wageningen University & Research is in september 2022 een tweejarige pilot met pluimveeboeren in Sierra Leone gestart. Het project werkt volgens de zogeheten Farm-to-Fork-strategie (of: van Boer-tot-Bord). Daarin staat het realiseren van een duurzame voedselketen centraal, met een eerlijke opbrengst voor de boeren in kwestie.

Bijdrage Dioraphte: € 564.000

Cultureel erfgoed

€ 1,5 miljoen | 25 toekenningen

WAT DOET DIORAPHTE?

Dioraphte geeft financiële steun aan initiatieven die het cultureel erfgoed in Nederland helpen behouden en beheren. Denk aan monumenten, archeologie, (digitale) archieven en museale collecties. Het gaat ons nadrukkelijk om projecten met blijvende waarde en om erfgoed dat kwetsbaar is. Het project kan bijvoorbeeld zonder financiële steun niet van de grond komen. Of bereikt niet per se een groot publiek, maar is wel betekenisvol om te realiseren.

Koesteren wat ons vertelt wie we zijn

Antoon Ott, adviseur Cultureel erfgoed:

‘Cultureel erfgoed wordt vaak gezien als DNA van een land. Archieven, historische gebouwen, archeologische vondsten – al dat erfgoed is onderdeel van wat er in ons verleden ooit is gebeurd. Het erfgoed maakt ons wijzer over waar we vandaan komen en dus ook over wie we zijn. Er wordt vaak gezegd dat de geschiedenis je veel over je toekomst vertelt. Ik geloof daar wel in.

Als fonds helpen we goed zorgen voor ons cultureel erfgoed. En dan vooral voor het erfgoed dat kwetsbaar is. Van die pareltjes die je kunnen raken en verwonderen. Waar je even stil van wordt en die je bezielen. Pareltjes die misschien niet direct in het oog lopen van het grote publiek. Vaak is dat ook het erfgoed waarvoor moeilijk geld te vinden is.

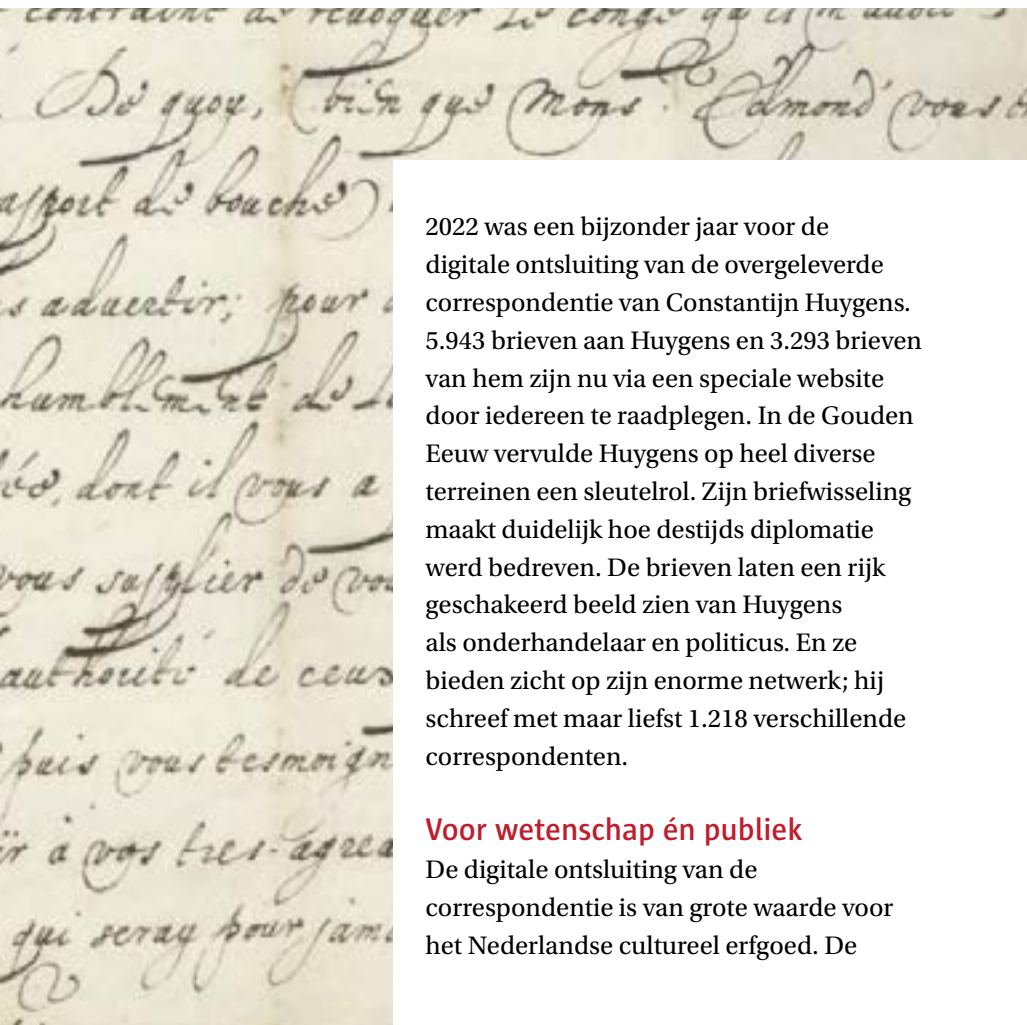
Zo hebben we in diverse Nederlandse kastelen bijgedragen aan de restauratie van het originele textiel, zoals de gordijnen, de wandbespanning en de bekleding van stoelen. De neiging is misschien om dat soort details niet te koesteren. Maar op veel plekken zijn die verdwenen. Daarom helpen we

voorkomen dat juist die details voor altijd verloren gaan. Wat weg is, komt nooit meer terug. Soms vallen die schatten je toe. Medio 2022 is er bijvoorbeeld behang uit de 18e eeuw gevonden in een synagoge. Dioraphte is een van de financiers van de restauratie. Heel bijzonder.

Door met andere experts en collega-fondsen te spreken en door bij projecten langs te gaan, hoor en zie je veel. Je komt meer op het spoor – of het nu gaat om restauratie, herinrichting van musea of digitalisering van archieven. Je weet waar kansen liggen of juist de valkuilen. Ik merk dat mensen bij cultureel erfgoed vaak denken aan grotere, langdurige projecten. Die ondersteunen we ook. Maar we staan net zo goed open voor aanvragen gericht op kleinere projecten. Wij helpen graag erfgoed behouden dat niet snel door anderen wordt gefinancierd. Want juist dat erfgoed is extra kwetsbaar.’

Constantijn Huygens: briefschrijver én parfumeur

Constantijn Huygens (1596-1687), secretaris van stadhouder Frederik Hendrik van Oranje, was een fanatiek briefschrijver. Van zijn uitgebreide correspondentie zijn zo'n 10.000 brieven bewaard gebleven. In een bijzonder project zijn deze nu online ontsloten. Huygens was niet alleen een belangrijke spil binnen de hofhouding. Hij bleek ook een verdienstelijk parfumeur.

2022 was een bijzonder jaar voor de digitale ontsluiting van de overgeleverde correspondentie van Constantijn Huygens. 5.943 brieven aan Huygens en 3.293 brieven van hem zijn nu via een speciale website door iedereen te raadplegen. In de Gouden Eeuw vervulde Huygens op heel diverse terreinen een sleutelrol. Zijn briefwisseling maakt duidelijk hoe destijds diplomatie werd bedreven. De brieven laten een rijk geschakeerd beeld zien van Huygens als onderhandelaar en politicus. En ze bieden zicht op zijn enorme netwerk; hij schreef met maar liefst 1.218 verschillende correspondenten.

Voor wetenschap én publiek

De digitale ontsluiting van de correspondentie is van grote waarde voor het Nederlandse cultureel erfgoed. De

‘Rieckend water van mijn moeder’

In een samenwerkingsproject met De Jonge Akademie van de KNAW en parfumeurs in Parijs is in 2022 een van Huygens' recepten – ‘Rieckend water van mijn moeder’ – gereconstrueerd. Het resultaat is onder meer een geurwater dat bezoekers van Huygens' Hofwijck kunnen ruiken. Ook is er als souvenir een geurkaars gemaakt. Het eerste exemplaar werd op 7 april 2022 aangestoken door Robbert Dijkgraaf, minister van OCW, samen met de Parijse ‘neus’ Marypierre Julien. Huygens' briefwisseling heeft zo ook veel belangstelling vanuit internationaal historisch geuronderzoek opgeleverd.

brieven geven wetenschappers wereldwijd de mogelijkheid onderzoek te doen. Slimme digitale zoekmogelijkheden in de database hebben de toegankelijkheid sterk vergroot. Zo kunnen verschillende wetenschappelijke disciplines gebruik maken van het materiaal. Maar ook het geïnteresseerde publiek kan zich verdiepen in deze belangrijke figuur in de geschiedenis van Nederland. Dat kan door zelf te grasduinen in de database. En het project presenteert de opbrengsten heel toegankelijk, onder meer via sociale media en blogs.

Geuren en beelden

In 2022 verscheen de bloemlezing *Constantijn Huygens. Een leven in brieven* (Catullus, Soest) met een selectie van 38 brieven van en aan Huygens. Onder dezelfde titel was er op 2 december 2022

een congres in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. En voorjaar 2022 opende in Huygens' buitenplaats Hofwijck in Voorburg de tentoonstelling *Constantijn Huygens, Geuren en Beelden*. De term ‘geuren’ is niet voor niets. Een van de fascinerende nieuwe ontdekkingen – een vondst uit een deel van de 678 niet eerder bekende brieven – was dat Huygens ook parfumeur was. Via brieven wisselde hij recepten uit en bestelde hij ingrediënten. Gezien de grote schaal waarop hij opereerde, was Huygens als amateur-parfumeur vermoedelijk uniek in de zeventiende-eeuwse Nederlandse Republiek. Ook dat verhaal is nu te vertellen.

Bijdrage Dioraphte: € 59.000

Bezoek de website van het [Huygens Instituut](#) en de speciale website met [publieksinformatie](#)

Nederlandse vioolbouwers in de schijnwerpers

Bij klassieke topviolen denkt iedereen meteen aan de peperdure exemplaren van de Italiaanse vioolbouwer Stradivarius uit de 17e eeuw. Maar ook Nederland kent een rijke traditie in de bouw van hoogwaardige strijkinstrumenten. De Hendrik Jacobs Foundation legt zich toe op dit erfgoed van eigen bodem.

Nederland heeft een rijke culturele geschiedenis. Het 17e-eeuwse Amsterdam was een smeltkroes van vrije geesten, schrijvers, politici, musici, componisten, handelaren, architecten. En niet te vergeten: meesters van de schilderkunst. Maar in dit rijtje ontbreekt een belangrijke groep: de vioolbouwers. De Hendrik Jacobs Foundation, opgericht door de jonge vioolbouwer Hubert de Launay, wil dit hiaat in de geschiedschrijving van de Gouden Eeuw opvullen.

Toonaangevende vioolbouwers

De Launay, opgeleid in Engeland, deed tijdens een onderzoek van vroege Nederlandse strijkinstrumenten in het Kunstmuseum Den Haag bijzondere ontdekkingen. Dateringen, werkmethodes, makers, opdrachtgevers, hij wist deze details voor een aantal instrumenten te achterhalen. Zijn conclusie: er was in Nederland een bloeiende, hoogwaardige vioolbouwtraditie, die internationaal toonaangevend is geweest. Vioolbouwer Hendrik Jacobs, naamgever

van de stichting, deed met zijn strijkinstrumenten niet onder voor het werk van de 17e-eeuwse Italiaanse meesters.

Bijdrage als vliegwiel

De Launay heeft de afgelopen jaren mensen én kennis om zich heen verzameld om zijn verdere onderzoeksplannen te verwezenlijken. Belangrijke kenners en instituten ondersteunen zijn project, dat in totaal vijf jaar bestrijkt. De bijdrage van Dioraphte voor het eerste onderzoeksjaar heeft een mooi vliegwieleffect, waardoor steeds meer partijen aanhaken. De beoogde opbrengst: een Engelstalig boek om wereldwijd onder vioolbouwers te verspreiden. Plus een publiëksuitgave om dit Nederlands cultureel erfgoed breed onder de aandacht te brengen.

Bijdrage Dioraphte: € 40.000

Bezoek de website van de
[Hendrik Jacobs Foundation](#)

Vergeeten erfgoed op de kaart

‘We willen de geschiedschrijving van de Nederlandse strijkinstrumenten en hun bouwers uit de 17e eeuw opschalen en versnellen. Dit is echt vergeten erfgoed. Mijn Engelse leermeester John Dilworth, een van de grootste vioolbouwexperts ter wereld, schreef ooit dat de 17e-eeuwse Nederlandse school waarschijnlijk de beste is naast de Italiaanse. Ik wil dit onderwerp op de kaart zetten als Nederlands erfgoed. De bijdrage van Dioraphte heeft ons daarbij goed op gang geholpen. Ook omdat ze als fonds echt met ons meedenken en kennis van zaken hebben. Door meer te doen dan financieren alleen, breng je een ambitieus project als dit een grote stap verder.’

Hubert de Launay, vioolbouwer en -restaurateur, oprichter Hendrik Jacobs Foundation

De Eusebius: een kerk die ook museum is

De Eusebiuskerk in Arnhem behoort tot de belangrijke laatgotische kerken van Nederland. Na een grootscheepse restauratie – waaraan ook Dioraphte heeft bijgedragen – is het nu tijd voor een nieuwe fase. De kerk wordt veel sterker dan voorheen een erfgoedlocatie voor het grote publiek.

Steeds meer kerken in Nederland zijn niet meer (uitsluitend) in gebruik voor kerkdiensten en andere religieuze activiteiten. Dat geldt ook voor de Arnhemse Eusebiuskerk. Net als veel andere kerken herbergt dit markante gebouw veel geschiedenis. Na de restauratie – die in 2022 na tien jaar is afgerond – is het tijd om die geschiedenis te ontsluiten voor een breed publiek.

Arnhems gloriëtijd

Zo opende in 2022 een vaste expositie over 'De Glorie van Gelre'. Deze periode omvat de 15e en 16e eeuw, toen het Hertogdom Gelre een machtsfactor van belang was. Vooral onder Karel van Gelre (1467-1538) was Arnhem een belangrijk machts- en handelscentrum in Europa. In die periode werd ook de Eusebiuskerk gebouwd, namelijk tussen 1450 en 1550. Karel van Gelre was een van de bouwheren.

De Eusebius herbergde al een vaste expositie over de impact van de Slag om Arnhem, de verwoesting van de kerk in september 1944 én de wederopbouw ervan. Met de nieuwe vaste expositie – die mede tot stand is gekomen met een bijdrage van Dioraphte, wil de kerk uitgroeien tot een culturele toplocatie in Gelderland. Naar verwachting ontvangt de Eusebius straks jaarlijks zo'n 100.000 bezoekers. De locatie heeft inmiddels de formele museumstatus en is daarmee ook toegankelijk voor museumjaarkaarthouders. Een prachtige aanwinst voor de stad Arnhem.

Bijdrage Dioraphte: € 100.000

[Bezoek de website van de Stichting Eusebius Arnhem](#)

Het harnas van Karel van Gelre

Centrale figuur in de nieuwe vaste expositie in de Eusebiuskerk is Karel van Gelre. Een topstuk in de presentatie is diens originele harnas uit 1515. Karel bracht het Hertogdom Gelre tot grote bloei en voerde een langdurige onafhankelijkheidsstrijd tegen het Habsburgse Rijk van Karel V. Naast het harnas, wordt het verhaal van Gelre verteld aan de hand van topstukken als het Praalgraf, de grafkelder waarin Karel ligt begraven en andere belangrijke historische objecten in de kerk uit deze periode.

NEDERLANDS MIJNMUSEUM

Limburgs erfgoed van nationaal belang

Bij het Nederlands Mijnmuseum in Heerlen staat het mijnverleden letterlijk en figuurlijk in de etalage. In een monumentaal warenhuis uit de jaren '40, ontstaan met de welvaart die de steenkoolindustrie bracht, opende op 1 mei 2022 een gloednieuw museum. Het neemt bezoekers mee naar het veelzijdige mijnverleden van ons land.

Verhalen van vroeger bewaren voor de toekomst

'Veel verhalen over de mijnbouw in Zuid-Limburg leven nog in de hoofden van degenen die het hebben meegemaakt. Het Nederlands Mijnmuseum wil voorkomen dat de verhalen voorgoed verloren gaan als deze mensen overlijden. De verhalen van de koempels – de Limburgse term voor de mannen die ondergronds gingen – en die van hun familieleden. De sociale verbanden die er waren, de rol van de kerk, de verenigingen, het onderwijs... Door het venster op dit mijnverleden van Nederland te openen, ervaren ook toekomstige generaties wat hier gebeurd is. Vanuit dit inzicht kunnen we het heden begrijpen én samen bouwen aan een nieuwe toekomst.'

Egid van Houtem, directeur-bestuurder
Nederlands Mijnmuseum

Het Nederlands Mijnmuseum was sinds 2005 gevestigd in een van de twee nog overgebleven schachtgebouwen, 'achter het spoor' in Heerlen. De plek was voor de voormalige 'koempels' die de steenkool naar boven haalden een heilige plaats. Maar als locatie voor een museum was de plek minder geschikt. In 2022 is het mijnmuseum verhuisd naar een voormalig mijnwerkerswarenhuis in het centrum van de stad. Dioraphte droeg bij aan de vaste tentoonstelling van het museum. Deze bijdrage heeft te maken met de relevantie van de mijnbouw, die in Zuid-Limburg een bijzonder stuk geschiedenis vertegenwoordigt. Deze historie is ook voor de rest van Nederland van belang, nu levende herinneringen steeds meer geschiedenis worden.

Lang was steenkool letterlijk en figuurlijk de essentiële brandstof voor de Nederlandse economie. De mijnbouw was de motor van de wederopbouw van Nederland na de Tweede Wereldoorlog, met Zuid-Limburg als hofleverancier van het 'zwarte goud'. Maar halverwege de jaren '60 werd het aardgas uit Slochteren een goedkoper alternatief. Vanaf 1966 zijn in slechts een paar jaar tijd alle Nederlandse mijnen stilgelegd en ontmanteld. Met het verdwijnen van het materiële erfgoed, verdween ook veel van het immateriële erfgoed van de regio. En zo kan het gebeuren dat weinig mensen het verhaal van de Mijnstreek kennen.

Internationale design award-nominatie

Het Nederlands Mijnmuseum houdt dit verhaal levend. Dat gebeurt in het nieuwe gebouw in een eigentijdse presentatie op vier verdiepingen, elk met een eigen thema. Het mijnverleden krijgt er letterlijk kleur: van het zwart van een gebied waar alles en iedereen draaide om steenkoolwinning, tot het goud van de relatieve welvaart die dat de Mijnstreek opleverde. De nieuwe presentatie zorgde in 2022 meteen voor een nominatie voor een prijs van de Society of British & International Interior Design (categorie Publieke Ruimte). Het museum verwacht de komende jaren op de nieuwe locatie een verdubbeling van het aantal bezoekers naar 20.000 per jaar.

Bijdrage Dioraphte: € 25.000

Bezoek de website van het
[Nederlands Mijnmuseum](https://www.nederlands-mijnmuseum.nl)

Restauratie behoudt uniek tongewelf Grote Kerk Naarden

De Grote Kerk in Naarden heeft een houten tongewelf van 700 vierkante meter. Het is in de 16e eeuw beschilderd met het lijdensverhaal van Christus. De schilderijen vormen belangrijk erfgoed; dergelijke kunstwerken komen in Europa – zeker uit die periode – niet veel voor. De bijdrage van Dioraphte vormt nu de start van een grote restauratie.

Het belangrijkste 'collectiestuk' van de Grote Kerk Naarden is het in 1518 beschilderde tongewelf. De schilderijen vertellen het lijdensverhaal van Christus en vormen een fascinerend tijdsdocument van het laatmiddeleeuwse leven. De beschrijving is destijds gefinancierd door gildes, overheden en particulieren. Diverse afgebeelde wapenschilden – waaronder dat van toenmalig landsheer Karel de Vijfde – herinneren hieraan. Het zijn sponsorlogo's *avant la lettre*.

Restauratie dringend noodzakelijk

In 2021 bleek uit een conditieonderzoek dat de schilderijen dringend gerestaureerd moeten worden. Dergelijke restauraties zijn, zeker door de omvang, erg arbeidsintensief en dus kostbaar. Maar een gedegen voorstudie – inclusief een proefrestauratie – toonde aan dat het een haalbaar project is. De restauratie start vanaf najaar 2024 en zal ruim tweeënhalf jaar duren. Consolidering van verf, het restaureren van scheuren en splinters, het verminderen van witte vlekken en het schoonmaken van het gewelf; dat alles zorgt ervoor dat de schilderijen straks weer voor vele decennia geconserveerd zijn.

Behouden als erfgoedlocatie

Stichting Grote Kerk Naarden spant zich in om het gebouw als ontmoetingsplek voor cultuur en samenleving in stand te houden. Dat past bij haar ambitie om vanaf eind 2024 het hele jaar door geopend te zijn als erfgoedinstelling, met een eigen interactieve presentatie. Publieksactiviteiten laten gedurende de restauratie tenminste 30.000 bezoekers kennismaken met het bijzondere kunstwerk in het tongewelf. Daarnaast worden restauratoren in opleiding betrokken, zodat zij zich binnen het project professioneel kunnen ontwikkelen. Ook krijgen onderzoekers van universiteiten de kans het gewelf van dichtbij te bestuderen en zo – hopelijk – mysteries te ontrafelen.

Bijdrage Dioraphte: € 100.000

Bezoek de website van de
[Grote Kerk Naarden](#)

Een uitzonderlijk kunstwerk

De vijf eeuwen oude schilderijen op het tongewelf in de Grote Kerk van Naarden zijn ongekend gaaf. Elk paneel is bewaard gebleven, iets uitzonderlijks in Nederland. Het tongewelf is een kunsthistorisch, historisch en sociaal-maatschappelijk tijdsdocument uit de vroege 16e eeuw. Aan de noordzijde, op 25 meter hoogte boven het schip en het koor, is het lijdensverhaal van Christus uit het Nieuwe Testament weergegeven. Daartegenover zijn vergelijkbare gebeurtenissen uit het Oude Testament te zien. Dit alles komt samen in de voorstelling van het Laatste Oordeel. In de middeleeuwen gold het Oude Testament als voorloper van het Nieuwe Testament. De vergelijkingen helpen om de Bijbelse boodschap beter te begrijpen.

Dit doen we ook

Kasteel Amerongen restaureert stoffering

Kasteel Amerongen behoort tot de weinige Nederlandse kastelen waarvan het rijke interieur goed bewaard is gebleven. De stoffering – gordijnen, behangsel, meubelbekleding – is cruciaal voor een goed beeld van het leven in vroeger tijden. Het kasteel start een omvangrijk en arbeidsintensief textielrestauratieproject dat zeven jaar duurt, beginnend in de Grote Zaal. Dioraphte draagt bij aan de eerste fase en hoopt dat hierna andere financiers aanhaken voor het vervolg.

Bijdrage Dioraphte: € 80.000

Gasthuisarchieven onthullen vroege geschiedenis Amsterdam

Het Stadsarchief Amsterdam bewaart de archieven uit 1385-1578 van drie gasthuizen en twee nonnenkloosters. De archieven geven een uniek beeld van de maatschappelijke en medische zorg in de late middeleeuwen en vormen het begin van de sociale geschiedenis van Amsterdam. Deze rijke en zeer omvangrijke archieven worden nu ontsloten. Initiatiefnemer Bas de Melker heeft ze weten te ordenen, cruciaal voor volgende stappen op weg naar ontsluiting.

Bijdrage Dioraphte: € 60.000

Nederlands Dans Theater digitaliseert eigen collectie

Is een gedanst ballet cultureel erfgoed? Steeds meer groeit het besef dat ook dergelijke immateriële kunstvormen een schat aan informatie bevatten. Hoe ontwikkelen balletten zich door de jaren heen, hoe zijn voorstellingen ontstaan? Het Nederlands Dans Theater brengt het in beeld door de eigen collectie van balletregistraties te digitaliseren. Samen met onder meer het Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid zijn er zo inmiddels 650 ontsloten.

Bijdrage Dioraphte: € 75.000

Oldenzaalse Musea naar nieuwe locatie

Het Twentse Oldenzaal telt maar liefst drie musea. Twee daarvan verhuizen samen naar het Michgoriushuis, genoemd naar de arts die er in de 19e eeuw woonde. De door hem gebruikte 18e-eeuwse apotheek is bewaard gebleven en wordt nu teruggeplaatst. De twee oorspronkelijke museumpresentaties – over religieus erfgoed en over immaterieel erfgoed zoals het Oldenzaalse carnaval – komen zo terecht in een authentieke omgeving.

Bijdrage Dioraphte: € 35.000

Maastrichtse stadsstoombierbrouwerij gerestaureerd

De 18e-eeuwse stadsstoombierbrouwerij in Maastricht is sinds 1827 in bezit van de familie Bosch. Met het toenmalige familiewoonhuis vormt de brouwerij een rijksmonument. Het woonhuis is rijk gedecoreerd, bijvoorbeeld met een muurschildering van een arcadisch landschap. Deze en andere schilderijen waren lang onder een witte kalklaag verborgen en worden nu met een bijdrage van Dioraphte gerestaureerd.

Bijdrage Dioraphte: € 30.000

Sociale initiatieven in Afrika

€ 4,4 miljoen | 40 toekenningen

WAT DOET DIORAPHTE?

Dioraphte geeft geld aan sociale initiatieven in Ethiopië, Kenia en Oeganda. In Malawi steunen wij alleen langer lopende programma's. Onze focus ligt op mensen die in armoede en isolement leven. En op initiatieven die grote groepen in de samenleving bereiken. We zoeken daarvoor zelf potentiële partners op en nodigen hen uit om een aanvraag bij ons in te dienen.

Onze insteek? Pragmatisch idealisme

Henk van Stokkom, adviseur Sociale initiatieven in Afrika:

‘Hoe kun je met een beperkt budget verschil maken in een werelddeel waar zoveel nodig is? Die vraag is voor ons fonds essentieel, al ruim 25 jaar. We kunnen niet alles zien en niet alles weten. Pragmatisch idealisme is ons sleutelwoord.

We zijn ons gaan concentreren op gebieden waarvan we weten: daar zijn betrouwbare organisaties goed bezig. Zij kennen ons – en wij hen. Zij zijn onze ogen en oren. Zij brengen ons op het spoor van goede ideeën en interessante initiatieven. Zo breiden we onze portefeuille stapsgewijs uit. Ook werken we nauw samen met de netwerken van Big Bang Philanthropy en Global Innovation Fund, die tot de beste oplossingen willen komen voor grote problemen als armoede.

Deels financieren we kleinschalige activiteiten voor mensen die daarmee direct geholpen zijn. Maar we zoeken vooral ook naar initiatieven die schaalbaar zijn en dus op meerdere plekken in een land tot resultaat kunnen leiden. Daarvoor nemen we echt de tijd. Je kunt niet verwachten dat er in een aantal maanden wezenlijk iets verandert. Het gaat om langdurige

processen. Dat raakt ook aan een ander belangrijk punt in onze aanpak: *community building*. Het samen tot verbeteringen komen door binnen een lokale gemeenschap in gesprek te gaan met elkaar. Wat kan er beter? Hoe kunnen we gezamenlijk de problemen aanpakken? *We are in this together* doet meer groeien dan op afstand geld geven.

Het is belangrijk om als vermogensfonds rolvast te zijn. We bemoeien ons inhoudelijk niet met keuzes waar anderen juist verstand van hebben. Wat dat betreft zijn we een klassiek financierend vermogensfonds. We kunnen zelf geen directe impact maken. Daarom zorgen we ervoor dat het geld terecht komt bij organisaties die dat wel kunnen.’

Busy Bees in Oeganda: waarde scheppen met bijen

Imkers een inkomen, de natuur hersteld én een sterkere gemeenschap. Met steun van Stichting Wood en Daad zorgt de bijenhouderij voor duurzame verandering in Oeganda. Ook op sociaal gebied, bijvoorbeeld door mensen met een beperking kansen te geven. Het motto: bijen ondernemen, bijen beschermen en bijen verbinden.

‘Bijenhouden is *business*.’ Akullo Immaculate verwoordt kernachtig waar Woord en Daad in Oeganda aan werkt. Als handelaar reist Akullo dorpen langs om honing in te kopen en imkers te trainen. Alleen de hoogste kwaliteit is goed genoeg. De honing verkoopt ze aan hotels, restaurants en winkels in de stad. Via Busy Bees bouwen lokale partners samen aan een

professionele honingsector. Duizenden imkers verdienen genoeg om van te leven en hun kinderen naar school te sturen. Maar de impact van de bijenhouderij reikt nog verder. Het draagt bij aan natuurbescherming, bijvoorbeeld. En het bevordert inclusiviteit, want ook mensen met een beperking kunnen heel goed bijen houden.

Durven investeren van onderop

‘Al meer dan vijf jaar is Dioraphte de olie in de machine van Busy Bees. Hun langjarige betrokkenheid heeft ons in staat gesteld iets blijvends op te bouwen. Wij werken op plekken waar de grote donoren vaak niet komen. Dan heb je fondsen als Dioraphte nodig, die durven te investeren in projecten waarvoor je helemaal onderop moet beginnen. Inmiddels breiden we de aanpak nog verder uit, bijvoorbeeld naar de Batwa. Die moesten hun leefgebied uit, omdat dat een natuurpark werd. Door te leren bijenhouden, krijgen ze een nieuwe kans.’

Arnout de Visser, projectleider bij Woord en Daad

Woord en Daad is in 2015 gestart met Busy Bees. Inmiddels staat er een stevige infrastructuur. Dioraphte is al enige jaren een van de partners. Zij heeft onder meer een fonds mogelijk gemaakt waaruit imkers een goedkope lening kunnen krijgen voor investeringen in hun bedrijf. Zo zet je een gift om in heus bedrijfskapitaal. Onder de noemer ‘ondernemen, beschermen en verbinden’ werkt Woord en Daad nu verder aan een duurzame aanpak op economisch, ecologisch en sociaal gebied. Kwetsbare groepen – jonge mensen,

leden van de Batwa-populatie en mensen met een handicap – kunnen zo in hun levensonderhoud voorzien, in combinatie met zorg voor de natuur.

Respect vanuit de gemeenschap

Cruciaal in de aanpak van Busy Bees is de sociale impact. Zo krijgen mensen met een beperking kansen die ze eerder niet hadden. Vaak konden ze bijvoorbeeld geen onderwijs volgen. Nu is er onder meer een vakschool waar dove mensen bijenkasten leren maken. Een andere projectpartner van Busy Bees biedt trainingen waarmee blinde en dove mensen leren een imkerij te starten. Zo verdient de blinde Jennifer Oloya Abalo inmiddels haar eigen geld, zowel met honing als met imkertrainingen. Honing veranderde haar leven, zegt ze. Voor haar staat het geld daarbij niet voorop. Het belangrijkste: respect vanuit de gemeenschap.

Bijdrage Dioraphte: € 180.000

Bezoek de website van
[Stichting Woord en Daad](#)

Betere basiszorg op het platteland van Malawi

Malawi is grotendeels een rurale samenleving: 81% van de bevolking woont op het platteland. Het aantal artsen is er nog steeds erg laag en de bevolking is voor basiszorg afhankelijk van gezondheidscentra en districtsziekenhuizen. Een goede opleiding van breed georiënteerde artsen is cruciaal. Ook voor een duurzame doorontwikkeling.

De afdeling huisartsgeneeskunde van de Kamuzu University of Health Sciences (KUHeS) werkt al sinds eind 2015 met Dioraphte samen. Zo is een stevige basis gelegd voor de opleiding van *family doctors*, te vergelijken met onze huisartsen. Inmiddels is het internationale netwerk van de universiteit groter dan ooit, met meer aangesloten donororganisaties en veel internationale partnerschappen. Toch zijn nog altijd investeringen nodig om goede basisgezondheidszorg beschikbaar te houden voor de kansarmste plattelandsbewoners van Malawi.

Opleiden op locatie

Een van de activiteiten waaraan Dioraphte bijdraagt is de uitbreiding van het post-doctorale opleidingsprogramma voor

huisartsgeneeskunde. Die opleiding vindt plaats in het Mangochi District Hospital en het Nkhoma Mission Hospital. Vier jaar lang werken artsen-in-opleiding op verschillende afdelingen en poliklinieken. Na hun afstuderen kunnen zij de gezondheidszorg in het district leiden. Onlangs is het plan opgevat de studenten voor een aanvullende stage zes weken naar Zuid-Afrika te sturen. Een andere ambitie is de uitbreiding van de opleiding naar een derde locatie: Neno District Hospital. Een recente activiteit is daarnaast de ontwikkeling van een opleiding voor palliatieve zorg, uniek in Afrika.

Lobbyen voor continuïteit

Intussen is het cruciaal om de positie van de basiszorg op het platteland ook op langere termijn te waarborgen. Een belangrijke inzet – mede gefinancierd door het Noorse overheidsprogramma NORHED – is de lobby voor een betere gezondheidszorg in Malawi. Dat gebeurt onder meer door lokale betrokkenen relevant onderzoek te laten doen en (inter)nationale conferenties te laten bijwonen, en door deel te nemen aan de *Human Resources for Health Working Group* in hoofdstad Lilongwe. De pleitbezorger richt zich met name op de essentiële rol die *family doctors* spelen in de districtsziekenhuizen. De ambitie: geef lokaal opgeleide *family doctors* steeds meer een sleutelpositie bij de ontwikkeling van de basisgezondheidszorg in Malawi.

Bijdrage Dioraphte: € 200.000

Bekijk een korte documentaire over [family medicine in Malawi](#)

Bouwen op een stevige basis

‘De opleiding tot *family doctor* is in 2011 gestart. In 2015 haakte Dioraphte aan, net toen ik naar Malawi kwam. De bijdrage van Dioraphte kwam op een kritiek moment. We hadden geld voor de opzet van het programma, maar niet om mensen aan te nemen. Dat was nodig om te kunnen doorgroeien naar de stevige opleiding die er inmiddels staat. De langdurige relatie heeft voor continuïteit gezorgd. Doordat we steeds verder konden uitbouwen, zijn ook andere financiers aangehaakt. Zo ontstaat een gestage stroom van goed geschoolde artsen die op hun beurt weer nieuwe mensen opleiden. Uiteindelijk kan de basisgezondheidszorg in Malawi zo steeds meer zichzelf draaiende gaan houden.’

Barbara Swarthout, tropenarts en huisarts, betrokken bij het Department of Family Medicine, KUHeS (voorheen College of Medicine)

Effectieve hulp voor vrouwen met mentale problemen

Maar liefst één op de vier vrouwen in Oeganda heeft mentale problemen. Ze sturen hun kinderen soms niet meer naar school, functioneren thuis moeizaam of hebben conflicten met hun man. Wie deze vrouwen helpt, verbetert niet alleen hún leven, maar ook dat van hun kinderen en de gemeenschap. En dat is waar StrongMinds op inzet.

In heel Afrika hebben tientallen miljoenen vrouwen het mentaal erg zwaar. De impact is veelomvattend; hun bestaanszekerheid, veerkracht, welbevinden én lichamelijke gezondheid gaan achteruit. Ook de kinderen lijden hieronder: die gaan minder vaak naar school, groeien trager en lopen zelf een groter risico op depressies of andere aandoeningen. Helaas hebben maar weinig vrouwen toegang tot hulp. In 2013 sprong StrongMinds in dat gat met een eenvoudige groepstherapie, die je letterlijk onder een boom in het dorp kunt uitvoeren. Na de start in Oeganda – en aansluitend Zambia – zal StrongMinds deze inmiddels bewezen (kosten)effectieve aanpak ook elders introduceren. In Afrika, maar bijvoorbeeld ook in de Verenigde Staten.

Op basis van het succes is de therapie aangepast voor jongeren en vluchtelingen. Ook heeft StrongMinds nu Afrika's eerste telefonische behandeling voor depressie ontwikkeld. Met een bijdrage van Dioraphte is de groepstherapie in 2022 aan 40.000 vrouwen (en jongeren) aan-

Voorlichten op World Mental Health Day 2022

Op 10 oktober 2022, de jaarlijkse internationale *World Mental Health Day*, ging StrongMinds de enorme markt van Kalerwe (Oeganda) op. Charlotte Oolya: 'We vertelden mensen over signalen en symptomen van depressie. En we lieten ze weten dat je er niet alleen voor staat als je het moeilijk hebt. Deze markt is een mooie plek om ons werk onder de aandacht te brengen.' De voorlichting was onderdeel van een reeks oktoberactiviteiten voor meer bewustzijn over psychische problemen. In heel Oeganda zijn presentaties gehouden, er was een webinar over geestelijke gezondheid en een symbolische wandeling op het terrein van de Kyambogo Universiteit in hoofdstad Kampala. Oolya: 'Een mooie campagne om geestelijke gezondheid een nationale prioriteit voor iedereen te maken.'

tijd richten op een nieuw gebied. Inmiddels zijn in totaal al zo'n 210.000 mensen effectief behandeld.

Kinderen weer naar school

De kracht van de aanpak is de sterke inbedding in de lokale gemeenschap en een goede aansluiting bij bestaande structuren. Dat maakt niet alleen een verdere verspreiding van de aanpak eenvoudiger, het heeft zo ook een duurzamer effect. Tijdens een werkbezoek van Dioraphte bleek dat alle kinderen van deelnemers aan een praatgroep weer naar school gingen. Hun moeders hadden manieren gevonden om geld te verdienen, bijvoorbeeld met een kapperszaak. Mentale problemen binnen de gemeenschap oplossen maakt mensen blijvend weerbaar. Een simpele methode met een groot effect.

Bijdrage Dioraphte: € 100.000

**Bezoek de website van
[StrongMinds](#)**

BarefootLaw: toegang tot het recht geeft kracht

BarefootLaw voorziet Oegandezen van juridisch advies, zodat ook kwetsbare mensen toegang kunnen krijgen tot het recht. Zelf juridische problemen oplossen maakt iemands sociale positie sterker. Daaraan wil BarefootLaw bijdragen. Zeker nu steeds meer Afrikanen beschikken over een smartphone, wordt technologie een belangrijk middel om het bereik verder te vergroten.

De doelstellingen van BarefootLaw zijn ambitieus: in 2030 wil dit Oegandese initiatief voor 50 miljoen mensen in heel Afrika de deur naar het recht openen. Hun visie is een wereld waarin iedere burger zichzelf en de gemeenschap verder kan helpen. Daarvoor is de inzet van digitale technologie onmisbaar. Een toegankelijk rechtssysteem is vooral relevant voor mensen in kansarme posities. Wat doe je bijvoorbeeld als je ineens een eigendomsbewijs moet overhandigen voor de

Hoe het begon

Als student rechten kwam Gerald Abila in augustus 2012 in aanraking met een zaak waaruit duidelijk bleek dat veel burgers de wet niet kennen. Dit inspireerde hem om te gaan delen wat hij als student leerde over het recht. Als jongere gebruikte hij de toen bestaande platforms: wat hij van zijn studie opstak, deelde hij met zijn volgers via Facebook en per sms. Inmiddels zijn er legio mogelijkheden bijgekomen. Maar zijn succesvolle aanpak van toen staat nog steeds aan de basis van de manier waarop BarefootLaw communiceert met toegankelijke en begrijpelijke juridische informatie.

grond die je verbouwt? Families wonen vaak al generaties lang op die grond, maar hebben zo'n bewijs meestal niet. En wat als er een conflict is en je komt er samen niet uit? Dan kan juridische bijstand erg welkom zijn.

Bewustwording en pleitbezorging

BarefootLaw wil mensen voorzien van informatie en concrete steun. Dat gaat zowel live – met inloopmogelijkheden of in lokale zaaltjes – als met allerlei moderne technologieën. Van adviezen per chat of sms tot virtuele counseling. Of met webinars en via posts op sociale media. BarefootLaw doet ook aan bewustwording en politieke beïnvloeding, onder meer op congressen en door rapporten te publiceren over de juridische situatie in Oeganda. De bijdrage van Dioraphte geeft de organisatie een stabiele basis om dit alles verder te kunnen ontwikkelen.

Enkele initiatieven van BarefootLaw

- Digitale hulpmiddelen om kwetsbare vrouwen te informeren over hun rechten.
- Faciliteren van lokale partners om ook afgelegen gemeenschappen ondersteuning te bieden.
- Gratis juridisch advies en ondersteuning bij het opstarten van een kleine onderneming.

Bijdrage Dioraphte: € 100.000

Bezoek de website van
[BarefootLaw](https://www.barefootlaw.org)

Jongeren helpen weerbaar te worden

No Means No Worldwide (NMNW) is een internationale niet-gouvernementele organisatie die seksueel en gender-gerelateerd geweld tegen vrouwen en kinderen wil bestrijden. Daarbij richt zij zich zowel op meisjes als jongens. Het is een razendsnel groeiend initiatief. Dioraphte ondersteunt NMNW om als organisatie gezond te kunnen uitbreiden.

NMNW traint lokale instructeurs om jonge mensen tussen 10 en 20 jaar te trainen met behulp van de bewezen effectieve No Means No-methodiek. Met de training vergroten meisjes hun assertiviteit, leren grenzen stellen en doen kennis op over hun rechten. Ook ontwikkelen zij verbale en fysieke vaardigheden om zichzelf zo nodig te verdedigen. Jongens oefenen hoe je uitgaat van gelijkwaardigheid en dwang kunt vermijden. Ze leren toestemming vragen, maar ook om zelf in actie te komen als ze getuige zijn van seksueel geweld. NMNW stimuleert dat jongeren hun ervaringen delen en biedt doorverwijzingsmogelijkheden als zij behoefte hebben aan hulp.

Als een olievlek

Dioraphte is een van de internationale partners van NMNW. De bijdrage van 2022 is bedoeld om de forse groei van de organisatie te ondersteunen. Die groei is een direct

gevolg van het succes van het NMNW-programma, dat zich als een olievlek over het Afrikaanse continent verspreidt. Sinds het begin van de samenwerking in 2019 zijn via meer dan tachtig partners in zeven Afrikaanse landen zo'n 300.000 jongeren geschoold. De hernieuwde bijdrage maakt het mogelijk om de programma's in Oeganda, Ethiopië, Nigeria, Zuid-Afrika, Zimbabwe, Zambia en Namibië uit te breiden en te verbeteren. En om nieuwe programma's te lanceren in Botswana, Tanzania en zelfs Mexico. NMNW verwacht zo in 2023 maar liefst 400.000 jongeren te kunnen trainen.

Gezond verder groeien

De organisatie is ambitieus. Niet alleen wil NMNW het aantal partnerschappen verder vergroten. Het gaat ze ook om een nog betere kwaliteit en effectiviteit van de scholing. Daarnaast verkent NMNW de inzet van technologie voor schaalvergroting, efficiëntie

en innovatie. Ze heeft daarbij veel aandacht voor het doorgroeien met behoud van een gezonde organisatiecultuur. Stabiliteit is een belangrijke voorwaarde, maar ook het realiseren van betere fondsenwerving en communicatie. Door bij te dragen aan een stevige basis, wil Dioraphte NMNW de kans geven haar reikwijdte te verbreden. En daarmee grote groepen Afrikaanse jongeren te helpen weerbaarder te worden.

Bijdrage Dioraphte: € 100.000

[Bezoek de website van
No Means No Worldwide](#)

Zelfverdediging is zelfwaardering

‘De jongeren die wij trainen leren bij ons geen karate of taekwondo. We vertellen ze dat zelfverdediging in alles zit wat je doet, zegt of gelooft om jouw eigen veiligheid te bewaken. Wat kun je doen, wat kun je zeggen, wat is je overtuiging? Geloof je dat je het waard bent om jezelf te verdedigen? Ja, ik ben het waard om mezelf te verdedigen! Denk je dat jij het hardst kunt roepen? Ja, ik kan het hardst roepen! Als je ze dit aanbiedt, worden alle jonge deelnemers echt heel gretig om te leren.’

NMNW-instructeur, Oeganda

Dit doen we ook

Spark Microgrants: armoedebestrijding én gendergelijkheid

Spark Microgrants staat voor een innovatieve aanpak van armoedebestrijding in Malawi door in vijftig dorpen kleine bedragen te verstrekken aan initiatieven van dorpsbewoners. Zo bevordert het initiatief dat bewoners samenwerken aan verandering van onderop. De aanpak heeft ook een positieve invloed op gendergelijkheid: meer dan de helft van de deelnemers aan dorpsvergaderingen zijn nu vrouwen. En elk dorp kiest inmiddels vrouwen in het dorpsbestuur.

Bijdrage Dioraphte: € 100.000

AMID: een beurs voor jong talent

Sinds 1998 begeleidt AMID Young Professional, onderdeel van de Radboud Universiteit, jonge talenten bij hun eerste stappen in het brede werkveld van internationale samenwerking. Het is een eenjarige postacademische opleiding, die onder meer in de Keniaanse hoofdstad Nairobi te volgen is. Met de bijdrage van Dioraphte kan AMID enkele gesubsidieerde opleidingsplaatsen aanbieden. Zo kunnen ook minder kapitaalkrachtige organisaties in Afrika profiteren van het programma.

Bijdrage Dioraphte: € 52.000

MAF: vliegen als rijden moeilijk gaat

Mission Aviation Fellowship (MAF) vliegt goederen of mensen naar onherbergzame gebieden. Dioraphte draagt bij aan het project Hulpvluchten Oeganda. In dat land is de bevolking na de langdurige burgeroorlog erg kwetsbaar. Het wegnemen is slecht en de afstanden zijn groot. Vliegen is dan een uitkomst voor hulporganisaties die steun geven op het terrein van medische zorg of onderwijs.

Bijdrage Dioraphte: € 65.900

Een veilige brug naar school of dokter

Hoe kom je op school of bij de dokter als je in het regenseizoen door hoogwater kilometers moet omlopen? De oplossing: een voetgangersbrug. Bridges to Prosperity – nieuwe partner van Dioraphte – wil in Oeganda letterlijk ‘bruggen naar welvaart’ bouwen. Het begint steeds met een vraag van bewoners, en de lokale overheid betaalt mee. Regenseizoen? Ook dan heeft iedere dorpsbewoner veilig toegang tot onderwijs, medische zorg en andere voorzieningen.

Bijdrage Dioraphte: € 75.000

Black soldier flies: duurzamer boeren met insecten

De larve van de *black soldier fly* is uiterst voedzaam voor dieren. Kippen zijn er bijvoorbeeld dol op. In dit project voorziet Stichting Woord en Daad kleine boeren in het Ethiopische Debre Zeit van deze larven. De inzet van insecten voor agrarische doelen is duurzaam. Vliegen helpen om stedelijk organisch afval om te zetten in voedzame eiwitten. En dit natuurlijke diervoeder maakt een deel van de soja-import overbodig.

Bijdrage Dioraphte: € 75.000

Organisatie en governance

Organisatie en governance

Dioraphte moet het vermogen (en het rendement daarop) zo goed en lang mogelijk besteden aan betekenisvolle initiatieven. Hoe doen we dat?

Bestuur

Dioraphte heeft een uitvoerend bestuur dat zeer actief en inhoudelijk betrokken is. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de stichting. Het formuleert het beleid en stelt de financiële richtlijnen vast: het (meerjaren-) beleidsplan, de jaarplannen, het beleggingsstatuut, de begroting voor het vermogensbeheer en de projecttoekenningen. Ook beslist het bestuur over het al dan niet toekennen van geld aan de individuele projectaanvragen.

Samenstelling

Het bestuur bestaat uit vijf personen. Zij zijn geselecteerd vanwege hun bestuurlijke ervaring, hun affiniteit met onze missie en hun specifieke ervaring. Zij worden benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar en zijn eenmaal herbenoembaar. Het bestuur werkt met een rooster van aftreden. In 2022 heeft het bestuur afscheid genomen van Jacqueline Detiger. Zij werd per 1 oktober opgevolgd door Phil Compennolle.

Beloningsbeleid

De bestuursleden zijn onbezoldigd en ontvangen een onkostenvergoeding die is afgestemd met de Belastingdienst.

Overleg

In 2022 heeft het bestuur negen keer een hele dag vergaderd. In de vergaderingen is besloten over de projectaanvragen die het fonds binnenkreeg. Ook is vergaderd over het beleggingsbeleid en de opbrengsten ervan. Daarnaast zijn er vier algemene bestuursvergaderingen gehouden. Tijdens een speciale heidag heeft het bestuur zich gebogen over

de strategie en toekomstige ontwikkeling van het fonds. Het bestuur bezoekt ook ieder jaar een aantal projecten. Dit jaar ging het om Dokters van de Wereld, Kasteel de Haar en Huis Barnaart in Haarlem.

Lees wie er in het bestuur van Dioraphte zitting hebben

Directie en bureau

Het bestuur van Dioraphte wordt sinds 2022 ondersteund door een klein, ervaren en slagvaardig directieteam. De taken van dit team werden voorheen door VanStokkom Management & Advies B.V. uitgevoerd. Het team bestaat uit een operationeel directeur (0,6 fte), een hoofd financiën en projectadministratie (0,6 fte) en (sinds november 2022) een medewerker secretariaat en projectadministratie (0,4 fte). We kiezen er bewust voor om de processen en taken zo doelgericht mogelijk in te richten. Dat houdt de organisatiekosten beperkt, waardoor we zoveel mogelijk kunnen besteden aan maatschappelijke initiatieven.

De operationeel directeur bereidt de vergaderingen en beleidsbeslissingen van het bestuur voor. Onder verantwoordelijkheid van het bestuur voert zij de leiding over de dagelijkse werkzaamheden binnen het fonds. Zij is ook het primaire aanspreekpunt voor de projectadviseurs. De operationeel directeur en het hoofd financiën en projectadministratie wonen de bestuursvergaderingen bij.

In de bedrijfsvoering van Dioraphte zijn er in 2022 belangrijke wijzigingen geweest. Jasmijn Melse is benoemd tot operationeel directeur en volgt daarmee Henk van Stokkom op. Hij vervulde als externe tot en met 2021 die functie. Als adviseur blijft hij aan ons fonds verbonden. Fiona Buruma is aangesteld als hoofd financiën en projectadministratie en Patricia Alting als medewerker secretariaat en projectadministratie. Het is voor het eerst in het bestaan van Dioraphte dat er wordt gewerkt met een klein team dat in dienst is van het fonds. Ook hebben we voor het eerst de beschikking over een eigen kantoorruimte, in een oud klooster waarin meer organisaties zijn gehuisvest.

Beloningsbeleid

De salarissen van de medewerkers worden vastgesteld door het bestuur.

Lees wie er deel uitmaken van het operationeel team

Externe adviseurs

De vier projectadviseurs van Dioraphte zijn niet in dienst bij het fonds, maar vervullen hun opdracht als zelfstandig ondernemer. Met één been buiten het fonds zien zij wat er speelt in hun specifieke werkterrein en waar kansen liggen. Elk werkterrein heeft zijn eigen adviseur, gepokt en gemazeld. Dat brengt een waardevolle dynamiek op gang met (potentiële) aanvragers en de ontwikkeling van hun ideeën. De adviseurs brengen advies uit aan het bestuur.

Lees wie de adviseurs zijn van Dioraphte

Naleving FIN Code Goed Bestuur

Dioraphte voldoet aan de FIN-normen Goed Bestuur en heeft daartoe de Jaarlijkse Verklaring naleving FIN-normen Goed Bestuur ingediend. Deze wordt periodiek getoetst. Dat is voor het laatst gebeurd in 2021.

Maatregelen tegen belangenverstrengeling

Met verschillende maatregelen voorkomt Dioraphte eventuele belangenverstrengeling:

- Meerdere ogen kijken mee. De adviseur besluit niet zelf over de toekenning, maar brengt daarover advies uit aan het bestuur, dat uiteindelijk de beslissing neemt.
- Is er sprake van een direct of indirect persoonlijk belang? Dan neemt het bestuurslid, de medewerker of de adviseur niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming. Dat is in 2022 één keer voorgekomen.
- Nevenfuncties en (de schijn van) tegenstrijdige belangen worden schriftelijk gemeld aan het bestuur en de operationeel directeur.

- In 2022 hebben we een gedragscode opgesteld voor het aannemen en aanbieden van giften aan adviseurs, medewerkers en bestuursleden. De regeling helpt verkeerde verwachtingen en (de schijn van) belangenverstrengeling voorkomen.
- De jaarrekening wordt opgesteld volgens de richtlijn van de Raad voor de Jaarverslaglegging voor organisaties zonder winststreven (richtlijn 640). Met de jaarrekening leggen we eindverantwoordelijkheid af over het boekjaar.
- De financiële jaarstukken en het jaarbericht voldoen aan de code goed bestuur van de Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie.

Beleggingsbeleid

Dioraphte onderschrijft de tien principes van de United Nations Global Compact. Het beheer van het vermogen en de controleerbaarheid ervan vindt zoveel mogelijk plaats volgens deze principes. Twee leden van het bestuur vormen de beleggingscommissie. Een onafhankelijk adviseur staat de beleggingscommissie bij. Het beleggingsbeleid is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Daarin staan bijvoorbeeld de beleggingsdoelstellingen en de wijze van beheer beschreven. Jaarlijks wordt het statuut geëvalueerd en zo nodig bij bestuursbesluit gewijzigd.

Meerjarenbeleid en begrotingsbewaking

Het bestuur beslist voor de middellange termijn waar binnen de verschillende werkterreinen de focus komt te liggen en hoe het budget daarover verdeeld zal worden. Dat gebeurt in samenspraak met de operationeel directeur en de adviseurs. Kwartaalrapportages helpen zicht houden op de toekenningen en activiteiten van Dioraphte en hoe die zich verhouden tot de begroting.

Risicomanagement

Als fonds houden we rekening met de risico's die zich op verschillende terreinen kunnen voordoen. Denk aan de kans op fraude, belangenverstrengeling en reputatieschade. Maar bijvoorbeeld ook misbruik van privacygegevens en financiële risico's. Binnen de organisatie hebben we een effectieve structuur en werkwijze ingericht, die deze risico's helpen voorkomen. Elk jaar wordt het systeem van risicomanagement tegen het licht gehouden en zo nodig bijgesteld.

In de media is te lezen geweest dat de financieel adviseur die de twee oprichtsters destijds adviseerde, zichzelf verrijkt heeft door vanuit zijn kantoor veel te hoge rekeningen te sturen. Hij moest als bestuurder terugtreden en is daarvoor strafrechtelijk veroordeeld. Zijn kantoor heeft het te veel gedeclareerde volledig terugbetaald aan Dioraphte. Er is vervolgens een geheel nieuw bestuur aangetreden. Deze geschiedenis onderstreept het belang van een goed risicomanagement. Dioraphte heeft dat goed op orde.

Toekenningsbeleid

Dioraphte hanteert richtlijnen en criteria om projectaanvragen te toetsen. Per werkterrein zijn daaraan soms specifieke eisen toegevoegd. We werken met vooraanvragen die organisaties op eigen initiatief kunnen indienen via onze website. Alleen op uitnodiging kunnen aanvragers vervolgens een complete aanvraag indienen. Een uitzondering daarop zijn het werkterrein Sociale initiatieven in Afrika en het werkterrein Wetenschap & Onderzoek. Daarvoor benaderen we organisaties zelf om met een voorstel te komen.

[Bekijk de algemene richtlijnen en criteria op onze website](#)

Automatisering

Sinds 2022 werken we volledig met het nieuwe softwaresysteem IFunds Grant Management. Dit systeem ondersteunt het hele proces van projectaanvraag, besluitvorming, communicatie, betalingsverzoeken, rapportages en eindbeoordeling. Dat maakt ons fonds nog efficiënter, transparanter en doelmatiger. We vinden het belangrijk om dat systeem voortdurend te verfijnen en te verbeteren.

Communicatie met belanghebbenden

Dioraphte is een fonds dat van oudsher in de luwte zijn werk doet. We zijn voor een breed publiek niet erg zichtbaar. Maar wel voor de organisaties met wie we samenwerken om tot betekenisvolle projecten te komen. We houden daarmee nauw contact. We gaan regelmatig op werk- of projectbezoek. We vergaderen geregeld op locaties van

organisaties die we financieel steunen. We leggen verantwoording af in onze jaarberichten. En op onze website is alle belangrijke informatie terug te vinden. Ook zijn we te vinden op sociale media.

Feedback organiseren

In 2023 gaan we (voor het eerst) een *Grantee Perception Report* opstellen. De voorbereidingen zijn in 2022 van start gegaan. Het betreft een online onderzoek dat ons (anoniem) inzicht geeft in belangrijke vraagstukken. Hoe ervaren aanvragers bijvoorbeeld de procedure en het contact met de adviseurs? En hoe kan Dioraphte een betere gever zijn?

Impact en evaluatie

Op verschillende manieren evalueren we de projecten die we financieren en de opbrengsten van ons bestedingsbeleid:

- We volgen de voortgang van de projecten: is er bijsturing nodig?
- We checken de financiële en inhoudelijke eindrapportages: is het geld besteed zoals afgesproken, wat zijn de resultaten, wat kunnen we daarvan leren als fonds?
- We evalueren jaarlijks de werkterreinen: wat is er wel of niet bereikt in het licht van het beleid?
- We evalueren ons bestedingsbeleid: wat gaat goed, wat kan er beter?

Financieel resultaat

Het rendement op ons vermogen was in 2022 negatief, maar het totale toekenningsbedrag blijft stabiel. In 2022 hebben we in totaal € 14,5 miljoen toegekend aan 316 projecten. We houden de kosten voor onze organisatie zo laag mogelijk. In 2022 bedroegen de uitvoeringskosten (voor projectadvies, personeel, huisvesting, administratiekosten en dergelijke) circa € 1,0 miljoen, een daling ten opzichte van 2021. Door medewerkers in dienst te nemen voor taken die we voorheen uitbesteedden en door verbeteringen in processen en automatisering, konden we besparen op de kosten.

Accountantscontrole en financiële administratie

Het bestuur benoemt een registeraccountant. Deze controleert de jaarrekening en brengt daarover verslag uit. De jaarrekening wordt door alle bestuurders ondertekend. Ook beoordeelt de registeraccountant de manier waarop we onze administratie bijhouden en daarop intern controleren. Als extra waarborg hebben we onze financiële administratie belegd bij Jac's den Boer & Vink, een extern administratiekantoor.

Vooruitblik

In 2023 is ons donatiebudget gelijk aan 2022. De te besteden € 14,5 miljoen verdelen we als volgt over de werkgebieden:

- Sociale initiatieven in Nederland: € 3,5 miljoen
- Podiumkunsten: € 2,0 miljoen
- Wetenschap & Onderzoek: € 3,0 miljoen
- Cultureel erfgoed: € 1,5 miljoen
- Sociale initiatieven in Afrika: € 4,5 miljoen

Bijlagen

Bestuur

Arnold Croiset van Uchelen
voorzitter

Arnold Croiset van Uchelen studeerde filosofie en rechten in Groningen en is sinds 1989 advocaat. Hij werkte korte tijd in New York en Frankfurt. Vanaf 2000 is hij partner bij Allen & Overy Amsterdam, gespecialiseerd in financiële en ondernemingsgeschillen. Naast advocaat is hij onder meer voorzitter van de raad van toezicht van het Nexus Instituut en lid van de raad van advies van de David Lynch Foundation (Nederland).

Bernard Uyttendaele
penningmeester

Bernard Uyttendaele studeerde bedrijfskunde in Antwerpen en de VS. Hij was twintig jaar bestuurlijk actief in de liftensector en de telecom-markt. Hierna was hij betrokken bij het verandermanagement van organisaties en vervulde hij een aantal toezichthoudende functies. Sinds 2012 is hij voornamelijk maatschappelijk actief. Eerst als directeur van de stichting War Child (2012-2015) en vervolgens als CEO van de European Venture Philanthropy Association (2016-2018). In juni 2018 werd hij benoemd tot directeur-rentmeester van de stichting Boschuyzen en van de Fundatie van de Vrijvrouw van Renswoude te 's Gravenhage. Daarnaast is hij lid van het investeringscomité van het Venture Philanthropy Fonds van de Koning Boudewijnstichting.

Jacqueline Detiger
bestuurslid (tot 1 oktober 2022)

Jacqueline Detiger studeerde culturele antropologie, communicatiewetenschap en volgde de postacademische opleiding Philanthropic Studies. Zij werkte onder andere bij VSBfonds. Nu is zij al langere tijd consultant voor vermogensfondsen en filantropen via Beter Geven. Naast haar werk is zij adviseur/bestuurder bij diverse stichtingen, waaronder Goeie Grutten.

Glenda Nühn
bestuurslid

Glenda Nühn studeerde rechten in Johannesburg en voltooide de postacademische opleiding Alternative Dispute Resolution aan de Universiteit van Amsterdam. Zij werkte als advocaat in Zuid-Afrika en is actief als mediator. Ze is medeoprichter en was voorzitter van een stichting ten behoeve van ontwikkelingsprojecten in Afrika en andere delen van de wereld. Zij is lid van het Nederlandse comité van Human Rights Watch en lid van de raad van toezicht van de Wildlife Justice Commission.

Peter Mensing
bestuurslid

Peter Mensing studeerde economie aan de Universiteit van Amsterdam. Hij was gedurende dertig jaar management consultant bij Booz Allen Hamilton, waarbij hij de laatste jaren als *senior vice president* verantwoordelijk was voor de Europese activiteiten. Tijdens deze periode was hij ook bestuurder bij Plan en voorzitter van de raad van toezicht van de Stadsschouwburg in Amsterdam. Op dit moment is hij commissaris bij een aantal bedrijven en toezichthouder bij een aantal non-profitinstellingen, waaronder De Balie te Amsterdam.

Phil Compennolle
bestuurslid (vanaf 1 oktober 2022)

Phil Compennolle is expert op het gebied van strategieontwikkeling, evaluatie en impactmanagement. Ze was onder andere *director of effective philanthropy* bij Porticus en heeft voor verschillende fondsen strategieën ontwikkeld en impactmetingen en evaluaties uitgevoerd. Zoals voor VSBfonds en het Prins Bernard Cultuurfonds. Ze studeerde economie aan de Universiteit van Amsterdam en Development Studies aan de London School of Economics and Political Science.

Operationeel team

Jasmijn Melse
operationeel directeur

Heeft de dagelijkse leiding over Dioraphte en vormt de spil tussen het bestuur, de projectadviseurs en andere betrokkenen. Na haar studie internationale betrekkingen was zij docent internationale organisaties en noodhulp aan de Rijksuniversiteit Groningen, werkte ze voor Adessium Foundation en als hoofd Filantropie van ABN Amro MeesPierson. De afgelopen jaren was zij zelfstandig filantropie-adviseur. Ze is bestuurslid van verschillende fondsen waaronder Stichting FEMI.

Fiona Buruma
hoofd financiën en projectadministratie

Is econometrist en heeft een bachelor in Beleid en Management in de Gezondheidswetenschappen. Ze heeft meer dan twintig jaar ervaring in financieel management, waarvan ruim tien jaar in de non-profitsector. Ze werkte als *director of finance and operations* bij War Child en bij het Global Center on Adaptation. Ook was zij de afgelopen acht jaar voorzitter van de rekenkamercommissie van de gemeente Westland.

Patricia Brakshoofden-Alting Siberg
medewerker secretariaat en projectadministratie

Ondersteunt sinds november 2022 Dioraphte bij de projectadministratie. Hiervoor werkte zij als directiesecretaresse voor het Directoraat-Generaal Migratie van de Rijksoverheid. Ook was zij projectcoördinator in het ANBI-werkveld en *personal assistant* bij diverse internationale banken.

Lentink De Jonge
Accountant

Jac's den Boer & Vink
Financiën en financiële administratie

Externe adviseurs

Mustapha Charifi
adviseur Sociale initiatieven in Nederland

Studeerde economie, culturele antropologie en bestuurskunde. Hij adviseert organisaties in het sociaal domein. Hij is directeur van welzijnsorganisatie STEP in Nijmegen en is toezichthouder bij een aantal zorg- en welzijnsorganisaties, waaronder Lister en U Centraal.

Antoon Ott
adviseur Cultureel erfgoed

Studeerde kunstgeschiedenis en rechten in Leiden. Na zijn directeurschap van de stichting NedArt richtte hij het bureau Artilaw op. Dat adviseert onder meer overheden, stichtingen, musea, vermogensfondsen en particulieren op het snijvlak van kunst, cultuur en recht. Hij vervult diverse bestuursfuncties in de cultuursector en publiceert regelmatig over kunst en cultuur.

Mijke Godschalk
adviseur Podiumkunsten

Studeerde theaterwetenschap en algemene cultuurwetenschappen in Amsterdam. De afgelopen jaren werkte zij in de communicatie en marketing, onder meer bij muziektheatergezelschap Orkater en theaterfestival De Parade. Daarnaast was ze adviseur bij verschillende cultuurfondsen, zoals Fonds 21, VSBfonds, het Fonds voor Cultuurparticipatie, het Amsterdams Fonds voor de Kunst en het Kickstart Cultuurfonds. Ook is zij lid van de adviescommissie van het BNG Cultuurfonds.

Henk van Stokkom
adviseur Sociale initiatieven in Afrika
adviseur Sociale initiatieven in Nederland

Werkte eerst in de internationale grondstoffenhandel, daarna voor een bedrijf dat een stichting financierde met activiteiten voor kinderen met een handicap in Zuid-Amerika. Vanaf 1995 werkte hij als zelfstandige voor beleggingsfondsen en vermogensfondsen. Sinds 2008 is hij uitsluitend actief voor vermogensfondsen. In 2022 ontving hij de oeuverprijs van De Dikke Blauwe voor zijn bijdrage aan de filantropiesector.

[Bekijk alle nevenfuncties](#)

Overzicht projectpartners in 2022

Sociale initiatieven in Nederland

ASKV steunpunt Vluchtelingen
BedtimeStories
Big Brothers Big Sisters of Amsterdam
BOOST voor Vluchtelingen
Bright Fame
Common Frames
Cross your Borders
Cultuurhuis Wherelant
Da Capo
Danspaleis
De Harde Leerschool
De Muren hebben Oren
De Regenboog Groep
De Ster
De Vrolijkheid
De Werkwissel
Defence for Children
Diaconie Protestantse Gemeente Amsterdam
Diaconie Protestantse Gemeente Leiden
Diversiteitsland
Dokters van de Wereld
Follow your Sun
Gevangenzorg Nederland
Goede Doelen Advies (Portal) - Offspring
Gouden Mannen
GVO de Klup
Haëlla
Handjehelpen (Thuishulpcentrale)
Harriet Tubman Huis
Het Begint met Taal
Het gehandicapte Kind (NSGK)
Het Residentie Orkest
Hospice de Mare
Hospice Zaanstreek

House of Hope
IBCE
IMC Weekendschool
iMMO
IJ
Justice and Peace
Kansfonds
Kledingbanken Maxima Groningen
Landelijk Netwerk Door Aandacht Kracht
Landelijk Stimuleringsnetwerk Thuisadministratie
Mara Rotterdam
MIND
muZIEum
Nationaal Fonds Kinderhulp
Nederlandse Schuldhulp Route (Geldfit)
Netwerk Nieuw Rotterdam
New Dutch Connections
NewBees
Number Five Foundation
Orchestre Partout
Present Nederland
Refugee Company
Regufees Forward
Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt
Samen 010
Samenwerkende Gezondheidsfondsen
Seguro
ShivA
SMN
Special Olympics Nationale Spelen 2022
STEK, voor stad en kerk
Stem in de Stad
Stichting Backstage
Stichting BAKboord
Stichting Biography Foundation
Stichting Bloem
Stichting Burennetwerk
Stichting Collectief Kapitaal

Stichting de Baan
 Stichting De Haven
 Stichting De Lindenberg Cultuurhuis
 Stichting Diaconaal Centrum Pauluskerk
 Stichting Het Tweede Thuis
 Stichting Humblebees
 Stichting Klankspoor
 Stichting LOS
 Stichting Mano
 Stichting MOMOtheaterwerkplaats
 Stichting Move - Verzamel je kracht!
 Stichting Nelis
 Stichting NU of NOOIT
 Stichting Oud Geleerd Jong Gedaan
 Stichting Petje af
 Stichting Philomela
 Stichting Praten Met Je Handen
 Stichting Special Heroes Nederland
 Stichting Talentplan
 Stichting Tekenen voor Kinderen
 Stichting Thuis in Welzijn
 Stichting Vangnet
 Stichting Vier het Leven
 Stichting Villa Oigenwois
 Stichting Weekje Weg
 Stichting Wesp
 Stichting Zeeuws Weerzien
 STIL Utrecht
 Taal aan Zee
 Taal Doet Meer
 The Present
 Turning Point
 Vakantievreugd
 VanHarte Resto
 Vereniging HIP Nederland
 Vereniging SchuldHulpMaatje Nederland
 Vereniging Spierziekten Nederland
 Villa Vrede

Vitalis
 VSOP

Podiumkunsten

Antiklimax
 Aurora Festival
 Birds of Paradise
 Brainwash
 Café Theater Festival
 Cinedans
 Circus Treurdier
 Club Gewalt
 Compagnie COVAR
 De Spelersfederatie
 De Theaterdagen
 Delft Chamber Music Festival
 Delft Fringe Festival
 Drenths Poppenspelfestival
 Dutch Dance League
 Dutch Harp Festival
 Explore the North
 Festival Cement
 Festival Circolo
 Festival Classique
 Festival Horn of Plenty
 Festival Tweetakt
 Flamenco Biënnale
 Garage TDI
 Gaudeamus Muziekweek
 Go Short – International Short Film Festival Nijmegen
 Grachtenfestival
 Het Literatuurhuis
 Hollandse Luchten
 IJ Producties
 In-Edit Festival
 Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht
 Internationaal Kamermuziekfestival Amersfoort
 International Documentary Film Festival Amsterdam

International Film Festival by the Sea
Jazzfest Amsterdam
Jonge Harten Festival
Julidans
Kaboom Animation Festival
KASKO Huis voor Muziektheater
Keys to Music Foundation
Klaterklanken
Korzo
Leiden International Film Festival
M31 Foundation
Margreet Honig Foundation
Mobile Arts
Moving Futures
Multicultureel Podium Mozaïek
Naarden International Piano Festival
Nationaal Jeugd Jazz Orkest
Nationale Opera & Ballet
Nederlands Film Festival
Nineties Productions
Oerol Festival
Oranjewoud Festival
OT Rotterdam
Peter Beets New Jazz Orchestra
PLAN Brabant
Poetry Circle Nowhere
Poetry International
Prinses Christina Concours
Punto Arte
Pynarello
Ragazze Quartet
Read My World
Rewire
Rotterdam Circusstad
Rotterdam International Duet Choreography Competition
Rotterdam International Fringe Festival
's-Hertogenbosch Muziekstad
Shortcutz Amsterdam

So What's Next?
Soundsofmusic
Space is the Place
SPRING Utrecht
Stichting Big Idea
Stichting ConcertLab Foundation
Stichting Documentair Theater
Stichting IjsbeerINC.
Stichting Jazzvip
Stichting Jip Smit
Stichting Klassiek in Wageningen
Stichting Kunst te Gast
Stichting Mystiek Mediterrane Muziek
Stichting Noorderklank
Stichting Rizoom
Stichting Room with a View
Stichting Skorpetind
Stichting Tall Tales Company
STIFT International Music Festival
Storioni Festival
Storytelling Centre
Super Sonic
Theater Bellevue
Theater het Amsterdamse Bos
Theater Zuidplein
Theatercollectief Het Geluid
Toneelschuur Producties
Via Rudolphi Producties
VIA ZUID
Vlaams Cultuurhuis De Brakke Grond
Wonderfeel
Woordnacht
Zeister Muziekdagen

Wetenschap & Onderzoek

Alzheimercentrum Amsterdam
Amsterdam UMC
Arista Bee Research

Erasmus MC
Leiden University Medical Center
Wageningen University & Research

Cultureel erfgoed

Academiehuis Grote Kerk
Borg Verhildersum
Grote Kerk Breda
Grote Kerk Naarden
Kasteel Amerongen
Museum Domburg
Museum Het Valkhof
Museum Hindeloopen
Museum Huis Doorn
Museum Menkemaborg
Museum Prinsenhof Delft
Nationaal Gevangenis­museum
Protestantse Gemeente Sneek
Stedelijk Museum Breda
Stichting Allemaal Zwolle
Stichting Behoud Molen ‘De Harmonie’ Biervliet
Stichting Het Rotterdamse Zeilschip
Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945
Stichting Oldenzaalse Musea
Stichting Sint Aegten
Stichting tot Behoud van de Dorpskerk van Groot­schermer
Stichting Vrienden van het Westfries Museum
Stoombierbrouwerij De Keyzer, N.A. Bosch
Van ‘t Lindenhoutmuseum / Ds. G. Boerstichting
Van Waning-Stichting

Sociale initiatieven in Afrika

BarefootLaw
Bridges to Prosperity
Building Tomorrow Inc.
D-Prize
EarthEnable
Educate!

Edukans
Evidence Action
Father Grol’s Welfare Trust
Food4Education
GIDP (Gatoto)
Global Innovation Fund
Goede Werken Glorieux
Grace and Compassion
Leids Universiteits Fonds
LifeNet
Lwala Community Alliance
MAF Nederland
Maisha Meds
Mesics
Movies that Matter
Nekemte Catholic Secretariat
No Means No Worldwide
Px­D Precision Development
Rotary Doctors Nederland
Schoolproject Ethiopië
Solidarity with South Sudan
Spark Microgrants
St. Radboud Universiteit Centrum voor Sociale Wetenschappen
Strongminds
The Hunger Project
Tweega Medica
University of Malawi
Wemos
Woord en Daad

© Stichting Dioraphte, 2023
www.dioraphte.nl

Concept en creatieve aansturing
Cecile Vossen

Tekst
Cecile Vossen
Marc van Bijsterveldt

Eindredactie
Marc van Bijsterveldt

Vormgeving
Ontwerpstudio Spanjaard

Portretfoto's adviseurs
Patrice Borger

Portretfoto's bestuursleden
Sophie Eekman
Patrice Borger

Verantwoording
Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid tot stand gebracht. De inhoud is gemaakt op basis van interviews, uiteenlopende informatie van de aanvragers (zoals hun projectvoorstellen, eind-rapportages, jaarverslagen, websites) en hun online media. Zonder de input van de aanvragers hadden we het jaarbericht in deze vorm niet kunnen maken. Met dank voor alle bijdragen! Aan de uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Genoemde bedragen
De bedragen bij de projecten in dit jaarbericht betreffen de hoogte van de toekenning voor dat specifieke project. Het kan zijn dat de organisatie ook nog andere toekenningen van Dioraphte heeft ontvangen.

Herkomst beeldmateriaal *)

(p.1) iStock, (p.6) Chantal Ariëns, (p.25) Bright fame/Wabe Bakker, (p.26) Stichting het Gehandicapte Kind/Bertil van Beek, (p.28-29) De Harde Leerschool, (p.30) Stichting Seguro, (p.32) VSOP, (p.34) Danspaleis, (p.35) Kledingbanken Maxima, (p.40-41) Festival Cement/les Kaczmarek, (p.42-43) Cinedans, (p.44-45) Via Rudolphi/Het Debuut, (p.46) Grachtenfestival, (p.48-49) Nationaal JeugdJazz Orkest/Robin Eggenkamp, (p.50) Moving Futures/Marlene Polsen Photography, (p.51) Woordnacht/Martin Dijkstra, (p.57) Shutterstock, (p.58) Alzheimercentrum Amsterdam, (p.61) Erasmus MC, (p.63) Shutterstock, (p. 65) Wageningen University & Research/Dioraphte, (p.70-71) Huygens Instituut, (p.72-73) Hendrik Jacobs Foundation/Cathy Levesque, (p.74-75) Collectie Gelderland, (p.76-77) Nederlands Mijnmuseum, (p.78-79) Grote Kerk Naarden, (p.80) Kasteel Amerongen, (p.81) Brouwerij Bosch, (p.86-87) Woord en Daad, (p.88-89) Huisartsen Sarphatipark, (p.90-91) StrongMinds, (p.92-93) BarefootLaw, (p.94-95) No Means No Worldwide, (p.96) Mission Aviation Fellowship, (p.97) Bridges to Prosperity

*) We hebben ons uiterste best gedaan om de herkomst van het beeldmateriaal te achterhalen. Bij vragen kunt u een bericht sturen naar postbus@dioraphte.nl.

